

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'

30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1928

ΔΡΙΘ 33-34

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ ΚΑΙ Η ΕΙΡΗΝΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Μετά τὸν τελευταῖον φρικώδη πόλεμον πολλοὶ σοφοὶ καὶ ὀργανώσεις ἐν τῇ Δύσει μελετοῦν καὶ ἐργάζονται πολλαχῶς πρὸς ἐξέυρεσιν τῶν μέσων τῆς εἰρήνης τῆς ἀνθρωπότητος. Τὰ φοβερὰ καὶ ἀπαίσια ἀποτελέσματα τοῦ φρικωδεσταίου τῶν πολέμων, ὅσους ἀναγράφει ἡ παγκόσμιος ἱστορία, ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τοὺς εὐγενεῖς εἰρηνοφίλους νὰ συνέλθουν εἰς συνέδρια καὶ νὰ μελετήσουν τὰ μέσα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς λύσεως τῶν διαφορῶν καὶ ἐρίδων τῶν κρατῶν, οὐχὶ διὰ μυριονέκρων πολέμων καὶ μαχῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς διαιτησίας. Εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν ὑπεβλήθησαν πολλὰ ὑπομνήματα πρὸς τοῦτο καὶ δὴ πρόγραμμα νέου ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος δι' ὅλα τὰ Ἑθνη, τοῦ ὁποίου αἱ ἀρχαὶ δύναται νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἑξῆς: Ὁ ἀληθὴς καὶ γνήσιος πατριωτισμὸς δὲν εἶνε ἐχθρὸς τῶν ἄλλων. Οἱ παῖδες πρέπει νὰ μανθάνουν νὰ θεωροῦν ὅλους τοὺς ξένους ὡς φίλους καὶ νὰ μὴ λησμονοῦν ὅτι πάντα τὰ ἔθνη διήλθον ἀπὸ περιόδον τινα βαρβαρότητος. Πᾶς λαὸς δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις ὀλίγων τινῶν προσώπων, πρέπει δὲ νὰ σέβωνται τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ἄλλων Ἑθνῶν κλπ. Αὐταὶ καὶ παρόμοιαι εἶναι αἱ ὑποδείξεις πολλῶν σοφῶν καὶ ὀργανώσεων δι' ὧν, φρονοῦν, θὰ ἐπέλθῃ ἡ εἰρήνη τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ ἐργασία αὕτη τῶν εὐγενῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν εἶνε λίαν ἀξιέπαινος, διότι οὕτω θὰ κατανοήσουν οἱ ἄνθρωποι ὅτι ὁ πόλεμος εἶνε ἀπαίσιον κακόν, τὸ ὅποion φέρει οὐχὶ τὴν πρόοδον, ἀλλὰ τὴν καταστροφὴν καὶ ὀπισθοδρόμησιν. Οἱ λαοὶ θὰ μορφωθοῦν, καὶ τότε αἱ μάχαιραι θὰ μεταβληθοῦν εἰς ἄροτρα, αἱ βιζύναι εἰς δρέπανα καὶ «οὐ λήψεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος μάχαιραν καὶ οὐ μὴ μάθωσιν πολεμεῖν». Βεβαίως ἡ ἀληθὴς παιδεία, μορφώνουσα τοὺς ἀνθρώπους, οὐκ ὀλίγον συντελεῖ εἰς τὴν εἰρήνην τῆς ἀνθρωπότητος· ἀλλ' ἐν Λακεδαιμόνι καὶ Κρήτῃ, κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἡ παιδεία συνετέλει τούναν-

τίον εἰς τὴν ἐξέγερσιν μαχῶν καὶ πολέμων, οἷνες ἐθεωροῦντο, ὡς ὁ σκοπὸς καὶ τὸ ἰδεῶδες τῶν λαῶν. «Ἐν Λακεδαίμονι καὶ Κρήτῃ πρὸς τοὺς πολέμους συντέτακται σχεδὸν ἡ τε παιδεία καὶ τὸ τῶν νόμων πλῆθος. Ἐπι δ' ἐν τοῖς Ἑθνεσι πᾶσι τοῖς δυναμένοις πλεονεκτεῖν ἢ τοιαύτη τεύμνηται δύναμις, οἷα ἐν Σκύθοις καὶ Πέρσαις καὶ Θραξὶ καὶ Κέλτοις» (Ἀριστ. Ζ'. Πολιτ.).

Οὐδεὶς ἀρνεῖται τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀληθοῦς παιδείας εἰς τοὺς νέους καὶ τῆς ἀνατροφῆς καὶ ἀγωγῆς αὐτῶν. Ὁ ἄνθρωπος, ἄνευ μορφώσεως καὶ ἀγωγῆς, ἀποβαίνει ζῶον «ἀγριώτατον ὀπόσα φύει ἡ γῆ» (Πλάτ. Νομ. 6,766) ἢ, ὡς λέγει ὁ Ἀριστοτέλης, «ὅσπερ γὰρ τελειωθὲν βέλτιστον τῶν ζῶων ὁ ἄνθρωπος ἐστίν, οὕτω καὶ χωρισθὲν νόμοις καὶ δίκης χειριστον πάντων· χαλεπωτάτη γὰρ ἀδικία ἔχουσα ὄπλα. Διὸ ἀνοσιώτατον καὶ ἀγριώτατον ἄνευ ἀρετῆς» (Πολιτ. 1,1). Οὕτω ἡ παιδεία πρέπει νὰ ἔχη ὡς βάσιν τὴν ἀρετὴν, διότι ἡ χρηστὴ παιδεία «φύσεις ἀγαθὰς ἐμποιεῖ» (Πλάτ. Πολιτ. 4,424).

Καὶ πάλαι καὶ νῦν ὑπῆρξαν οἱ μελετήσαντες νὰ φέρουν τὴν εἰρήνην ἐν τῷ κόσμῳ, ὡς ὁ Ἀββᾶς Σαὶν Πιέρ, ὁ φιλόσοφος Κάντιος, ὅστις ἔγραψε περὶ «διεθνῶν εἰρήνης», ἐνῶ τὴν ἐξωτερικὴν καὶ διεθνήν εἰρήνην δὲν θεωρεῖ ὄνειρον, ἀρκεῖ αὕτη νὰ προπαρασκευασθῇ καταλλήλως διὰ τῆς ἀστικῆς, πολιτειακῆς καὶ ἠθικῆς ἐκάστου κράτους εἰρηνοποιήσεως ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς νεωτέρους Κομμουνιστάς. Ἄλλ' ἡ εἰρήνη τῆς ἀνθρωπότητος δύναται νὰ ἔλθῃ κυρίως διὰ τῆς εἰρηνοποιῶν Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τῶν Ἁγίων Ἐκκλησιῶν, διότι αὕτη διδάσκει τὴν ἀγάπην καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς, τὴν εἰρήνην, τὴν ἀδελφότητα τῶν λαῶν καὶ τὴν ἰσότητα τῶν ἀνθρώπων. «Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος, οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. γ'. 28). Οἱ πόλεμοι εἶνε καρπὸς τῆς ἀμαρτίας· τὰ πάθη καὶ αἱ φιλοδοξίαι καὶ αἱ φιλοχρηματίαι συντελοῦν εἰς τὴν ἐξέγερσιν τῶν πολέμων καὶ δι' αὐτῶν τὴν ἐξαχρείωσιν τῶν λαῶν. «Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ

ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν;» (Γ α. δ', 1). Ὅταν, λοιπόν, ἄρχοντες καὶ ἀρχόμενοι μορφωθῶμεν κατὰ Χριστόν, ὅστις εἶνε «ἡ εἰρήνη ἡμῶν», καὶ ἀνακαινισθῶμεν, θὰ ἐκλείψουν οἱ ἄγριοι πόλεμοι καὶ τὸ bellum omnium contra omnes.

Ἡ Ἁγία Ἐκκλησία εἶχετα πάντοτε ὑπὲρ τῆς «τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου» καὶ πᾶς χριστιανὸς πρέπει νὰ εἶχετα τὴν θεομὴν εὐχὴν, τὴν ὁποῖαν καὶ ὁ Προφήτης Ἠσαΐας ἀνέπεμπεν εἰς τὸν Θεόν. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς». Ἄλλὰ πρέπει καὶ νὰ ἐργαζώμεθα πρὸς τοῦτο καὶ νὰ μορφωθῶν οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴν θεϊαν καὶ ζωογόνον διδασκαλίαν Ἐκείνου, ὅστις ἔπαθε τὸν ἀιμομιτικὸν θάνατον διὰ τὴν εἰρήνην καὶ σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Μὴ ἀπατώμεθα ἢ πρόοδος καὶ ἢ εὐημερία τῶν λαῶν δὲν ἔρχεται διὰ τοῦ ἀθέου Κομμουνισμοῦ ἢ ἄλλων ἀντιθέων συστημάτων, ἀλλὰ διὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης καὶ ἁμοιότητος τῶν λαῶν, διὰ τῶν ἠθικῶν δηλ. ἀρχῶν, τὰς ὁποίας διδάσκει ἡ ἅγια καὶ ἀνόθευτος θρησκεία τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Λόγου, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ θρησκεία αὕτη καταδικάζει τοὺς πύργους τῆς Βιβέλ, τοὺς ὁποίους ζητοῦν νὰ οἰκοδομήσουν φιλόδοξοι βασιλεῖς ἢ ἄρχοντες. Αὕτη καταδικάζει τὰς ἀδικίας καὶ ἀρπαγὰς καὶ αὐτὸν τὸν σωβινισμόν. Δὲν θέλει τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἔθνους καὶ τὴν μεγέθειν ἐπὶ ἠθικῇ καὶ ὕλικῇ βλάβῃ ἄλλου. Ἐκαστον ἔθνος ἔχει ἴδιον προορισμὸν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἔχει ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας «τὰς ὁροθεσίας αὐτοῦ». Τὰ μεγάλα καὶ ἔνδοξα ἔθνη δὲν εἶνε τὰ ἔχοντα ἐκτάσιν ἀπεράντους καὶ πλοῦτον πολύν, ἀλλὰ τ' ἀγωνιζόμενα ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ τῆς ἐπιστήμης, τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ. Τὸ ἔθνος ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων ἀπέβη μέγα καὶ ἔνδοξον κυρίως διὰ τοῦ ἀπροσπελάστου πολιτισμοῦ τὸν ὁποῖον ἀνέπτυξε καὶ διέδωκεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Αὐτὸ εἶνε ἀθάνατον, ἐνῶ τὸνναντίον τὰ ἔθνη τῆς ἀδικίας καὶ ἀρπαγῆς συντρίβονται καὶ βεβαριάζονται, «ὡς ὁ χροῦς δὲν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος».

Αἱ Ἁγίαι τοῦ Κυρίου Ἐκκλησίαι αἱ ἐργασθοῦν δραστηρίως, τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου, εἰς τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἀποστολήν. Δὲν παραγνωρίζομεν τ' ἀνθρώπινα μέσα, ἀλλ' αὐτὰ εἶνε ἀίσιχρα ἄνευ τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης· ἄνευ τῆς βοήθειας τῆς ἀληθοῦς θρησκείας τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ ὁποῖου οἱ ἄγγελοι ἀνέμελλον. «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ἀναγνωρίζει οὐ μόνον διὰ τῶν Ἁγίων Ἐκκλησιῶν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ὄνειρον τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ὁ Γάβριελ καὶ Μεγαλοπόλεως.

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΠΟΛΕΩΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Ἡ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

Καθ' ἣν ἐπὶ τῆς Γ' ῥᾶς Συνόδου ἐλαβὼν ἐντολήν, ἠτοιμάσα καὶ ὑποβάλλω εἰς τὴν μελέτην καὶ κρίσιν καὶ ἀπόφασιν αὐτῆς τὴν κάτωθι εἰσήγησιν περὶ τῶν τμημάτων, εἰς ἃ φθθόνῳ τοῦ μισοκάλλου διηρέθη ἡ Ὁρθόδοξος Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας. Διαιρῶ τὴν Εἰσηγήσιν αὐτὴν εἰς τέσσαρα κεφάλαια, ὅσα καὶ τὰ σπουδαιότερα τμήματα εἰς τὴν «Πατριαρχικὴν ἢ Τυχωνικὴν Ἐκκλησίαν», εἰς τὴν «Συνοδικὴν Ἐκκλησίαν», εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν Οὐκρανίας» καὶ εἰς τὴν «Ἀρχιερατικὴν Σύνοδον τῆς Ρωσικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ». Ἐνδιαφέρει νὰ μνησθῶμεν διατὶ διημέθη ἡ ἐν Ρωσίᾳ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία, ποῖος ὁ ἰδιαιτέρος χαρακτηρισμὸς τοῦ τμήματος, μετὰ ποῖου ἐξ αὐτῶν τμήματος αἱ ἐν Ἀνατολῇ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι δύνανται νὰ ἐπικοινωνήσωσιν, καὶ τί πρέπει νὰ γίνῃ διὰ νὰ καταπάσωσιν αἱ ἔριδες ἐν τῇ Αὐτοκεφαλῷ Ὁρθόδοξῳ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ προτέρα χριστιανικὴ ἀγάπη. Ἀρχόμεθα ἐν τῇ Εἰσηγήσει ταύτῃ ἀπὸ τῆς ἐρεύνης τοῦ τμήματος τῆς Ρωσικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ, διότι ταύτην πρώτην ἐμελετήσαμεν ὡς πολυπλοκωτέραν ὑπὸ κανονικὴν ἔκποσιν· ἐπακολοθεῖ ἔπειτα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἡ ἔρευνα περὶ τῆς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας, μετὰ ταύτην ἡ περὶ Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τελειοταία ἡ περὶ τῆς Συνοδικῆς Ἐκκλησίας.

Γενικαὶ σκέψεις. Τὴν διαίρεσιν ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Αὐτοκεφαλῷ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρωσίας εὐρίσκομεν ἄρξαμένην ἀφ' ἧς κατὰ τὸν μέγαν εὐρωπαϊκὸν πόλεμον ἐνεφανίσθη ἐν Ρωσίᾳ ἡ Μπολσεβικὴ ἐπανάστασις, ἡ ὁποία κατέλυσε κυρίως τὴν ἐξουσίαν τῶν Τσαρῶν, καὶ ἐγκατέστησεν ἐν Ρωσίᾳ τὸν κομμουνισμὸν καὶ τὰ Σοβιέτ. Ἡ ποιμαίνουσα ἐν Ρωσίᾳ Ἐκκλησία, ἀσπράξως συνδέσασα τὸ διοικητικὸν της σύστημα πρὸς τὸ τσαρικὸν καθεστὸς, καὶ τούτων τὴν ἐξυπηρέτησιν κυρίως ἐθισθεῖσα ἀπὸ κακῶς ἐννοουμένην ἀλληλεγγύην νὰ ἐπιδιώκῃ, εὐρέθη κατ' ἀνάγκην

*) Ὑπεβλήθη πρό τινος εἰς τὴν Γ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας.

κην εἰς πόλεμον πρὸς τὸ νέον πολιτειακὸν καὶ κοινωνικὸν καθεστῶς, τοῦ ὁποῦ τὴν ἐγκατάστασιν ἐν Ρωσίᾳ βιαίως ἐπεδίωξαν οἱ Μπολσεβίκοι. Καὶ οἱ Μπολσεβίκοι ἐξ ἄλλου διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ἐπειδὴ δηλ. ἐθεώρησαν ἀλληλέγγυον τὴν Ἐκκλησίαν μὲ τὸν τσαρισμὸν, ἀλλὰ καὶ διότι τὴν θρησκείαν ἐθεώρησαν πάντοτε ὡς ἐχθρὰν θανάσιμον τοῦ κομμουνισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐκήρυττον, ἐπετέθησαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς κατὰ τῆς θρησκείας, ἰδίως τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς, τῆς καὶ πολυπληθεστεράς, ἐπιχειρήσαντες τὸν ἐξευτελισμὸν αὐτῆς καὶ τὴν τελείαν, εἰ δυνατόν, ἐξόντωσιν. Διωγμὸς μέγας, πολὺ φρικωδέστερος τῶν κατὰ τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας διωγμῶν τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἠγέρθη ἐκ μέρους τῶν Μπολσεβίκων, εὐθύς ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς των, κατὰ τῆς Ὁρθοδόξου ἐν Ρωσίᾳ Ἐκκλησίας. Εἰς τὸν διωγμὸν τοῦτον ἐπέδειξαν ὁμολογουμένως οἱ Ἱεράρχαι τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ Κληρὸς σθένης ὑπέροχον καὶ ἑμαρτύρον κατὰ χιλιάδας· κατὰ μυριάδας δ' ἐξ ἄλλου ἀριθμοῦνται ὅσοι ἐξ αὐτῶν ὑπέστησαν παρατεταμένας φυλακίσεις καὶ βασάνους ἀκατονομάστους καὶ ἐξευτελιστικὰς καὶ πρωτακούστους. Αἱ δημεύσεις τῶν περιουσιῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ αὐτῶν τῶν ἰδιωτῶν χριστιανῶν, αἱ κατεδαφίσεις ναῶν, ἢ ἢ μεταχειρίσεις αὐτῶν εἰς κοινὰ ἢ τὰ πλέον ἐξηυτελισμένα καὶ ἀνήθικα καταγώγια, ὑπῆρξεν ἢ συνηθεσέρα ἐκ μέρους τῶν Μπολσεβίκων κακομεταχειρίσεις τῆς Ἐκκλησίας· Ἀρχιερεῖς ὑπεχρεώθησαν νὰ ἐργάζωνται ὡς χειρῶνακτες ἢ ὡς ὑπηρέται ἐν τοῖς ξενοδοχείοις· αὐτὸς ὁ Πατριάρχης Τύχων διήλθε τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου του ἐν τῇ εἰρκτῇ, καὶ δὲν ἐπετρέπετο εἰς αὐτὸν νὰ κυβερῆ τὴν Ἐκκλησίαν.

Διὰ νὰ παύσῃ πᾶσα εὐλογοφανὴς πρόφασις τῶν Μπολσεβίκων οἱ δὴθεν διώκεται ἢ Ἐκκλησία παρ' αὐτῶν μόνον διότι εἶνε ἀλληλέγγυος μὲ τὸν τσαρισμὸν, παρουσιάσθη μία μερὶς Ἀρχιερέων οἵτινες ἐπεδίωξαν τὸν συμβιβασμὸν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰς Μπολσεβικικὰς ἀντιλήψεις. Βασισθέντες δηλαδὴ οἱ Ἱεράρχαι οὗτοι ἐπὶ τοῦ ἀποστολικοῦ «πᾶσα ἐξουσία ἀπὸ Θεοῦ», ἔσπευσαν νὰ δηλώσωσιν ὅτι ἀναγνωρίζουσι τὰ Σοβιετ καὶ ὅτι οὐδένα σύνδεσμον ἔχουσι πλέον πρὸς τὸν τσαρισμὸν. Ἐπεδίωξαν οὐ μόνον σχέσεις ἀπλᾶς μετὰ τῆς Σοβιετικῆς Πολιτείας, ἀλλ' ἐζήτησαν παρ' αὐτῆς καὶ κρατικὴν προστασίαν. Ἡ μερὶς τῶν Ἀρχιερέων, ἣτις μετ' εὐαρεθμῶν κατ' ἀρχὰς ὁπαδῶν ἐκ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τὴν πολιτικὴν ταύτην ἠκολούθησεν, ὠνομάσθη «Ζῶσα Ἐκκλησία» (κατόπιν «Συνοδικὴ Ἐκκλησία»), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἄλλην, τὴν μὴ προσχωρήσασαν πρὸς τὸ

τσαρικὸν καθεστῶς, ἣτις ἦτο ἔκτοτε γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Πατριαρχικὴ ἢ Τύχωνικὴ Ἐκκλησία» ἐκ τοῦ Πατριάρχου Τύχωνος, ὁ ὁποῖος διητύθυνεν αὐτὴν. Ἱκανοὶ δὲ πάλιν ἐκ τῶν Ἱεραρχῶν ἐκείνιοι, οἱ ὁποῖοι ἐδιώκοντο ἀπηνῶς ὑπὸ τῶν Μπολσεβίκων, ἀλλὰ καὶ κληρικοὶ οὐκ ὀλίγοι καὶ λαὸς πολὺς μὴ ἀνεχόμενος τὸ ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Μπολσεβίκων ἐγκαθιδρυθὲν νέον πολιτειακὸν καθεστῶς, οὗτοι πάντες ὁμαδικῶς κατέφυγον εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὅπου ἐνόμισαν οἱ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς Ἐκκλησίας ἠδύναντο νὰ ὀργανώσωσι συστηματικὴν ἀντίδρασιν κατὰ τῶν ἐν Ρωσίᾳ Μπολσεβίκων· ἐσχημάτισαν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐν εἶδος Ἐκκλησίας Ἀυτοκεφάλου σκοπούσης ἐν ὀνόματι τῆς ἐν Ρωσίᾳ Ἀυτοκεφάλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας νὰ διευθύνῃ ἐκκλησιαστικῶς τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ρώσους Ὁρθοδόξους· βιμηθδὸν οὗτοι ἐγκαταστήσαντες καὶ Σύνοδον Ἱεραρχῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀπετέλεσαν τὴν οὕτω κληθεῖσαν «Ἀρχιερατικὴν Σύνοδον τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ ἐξωτερικοῦ». Οὕτω πως ἐσχηματίσθησαν μικρὸν κατὰ μικρὸν τὰ τρία τμήματα τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας· τὸ τέταρτον, ἢ Οὐκρανικὴ Ἐκκλησία, ἐσχηματίσθη, ἀφοῦ ἐχωρίσθη ἀπὸ τῆς Πατριαρχικῆς, ἣτις ἀντέδρα κατὰ τῆς ζωνῆς ἐπιθυμίας τοῦ Οὐκρανικοῦ κλήρου τε καὶ λαοῦ νὰ χειραφετηθῇ ἢ Ἐκκλησία Οὐκρανίας, καὶ ν' ἀνακηρυχθῇ εἰς Ἀυτοκέφαλον, καθ' ὃ ἐνόμιζεν ἢ τελευταία αὕτη ὅτι εἶχε δικαίωμα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διηρέθη ἢ ἐν Ρωσίᾳ Ἀυτοκέφαλος Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία.

Ποῖος τώρα ὁ ἰδιαιτερός χαρακτὴρ ἐκάστου τμήματος; Μετὰ ποίου ἐξ αὐτῶν τμήματος αἱ ἐν Ἀνατολῇ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι δύνανται νὰ ἐπικοινωνήσωσιν; Καὶ τί πρέπει νὰ γίνῃ διὰ νὰ ἐνωθῶσι τὰ ἐν τῇ Ρωσικῇ Ἀυτοκεφάλῳ Ἐκκλησίᾳ ὑφιστάμενα σήμερον τμήματα ταῦτα; Ὅλα αὐτὰ θὰ πληροφορηθῶμεν ἐνδιατριβόντες περὶ ἐν ἑκάστῳ ἰδιαιτέρως.

1 Ἡ Ἀρχιερατικὴ Σύνοδος τῆς Ρωσ. Ὁρθ. Ἐκκλ. τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ἀπὸ τίνος ὑφίσταται, ὡς γνωστόν, ἐν Σεβρίᾳ, ἐν Κάρλοβιτς τῆς Σιρμίας ἐδρεύουσα, ἢ οὕτω κληθεῖσα «Ἀρχιερατικὴ Σύνοδος τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ». Ἡ Σύνοδος αὕτη ἀξιοῖ ὅτι δικαιοῦται νὰ ὑφίσταται δυνάμει ἐντολῆς (οὐκαζίου) τοῦ μακαρίτου Πατριάρχου Τύχωνος καὶ νὰ διοικῇ ὅλας τὰς ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ Σοβιετικοῦ Ρωσικοῦ κράτους ὑφισταμένας ἐκκλησιαστικὰς; ἐπιτοχίας καὶ ἐνορίας τὰς τέως ἀπὸ τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου ἐξαρτωμένας καὶ διοικουμένας, ἐφόσον, ὡς

διατείνονται οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὴν Συνοδικοὶ Ἀρχιερεῖς, ἢ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ Σοβιετικοῦ Ρωσικοῦ κράτους ὑφισταμένη πατριαρχικὴ ἢ τυχωνικὴ Ἐκκλησία, ἣς ἐδικαιούτο νὰ συνεχίσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Τύχωνος δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν ἄνωθι ἐκκλ. περιφερειῶν καὶ ἐνοριῶν, δὲν δύναται νὰ πράττῃ τοῦτο, ἀκριβῶς διότι εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Σοβιὲτ ἀπειλούντων καὶ αὐτὴν ἔα τὴν ὑπόστασιν τῆς ἐν Ρωσίᾳ Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἄνωθι Σύνοδος φρονεῖ ὅτι δικαιούται νὰ διοικῇ ἐπὶ πλέον καὶ τοὺς ἐν ταῖς διαφόροις ἐκκλησιαστικαῖς περιφερείαις ἄλλων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν διαμένοντας πρόσφυγας Ρώσους, **ἀκριβῶς διότι εἶναι Ρῶσοι**. Τῆς Συνόδου ταύτης πρόεδρος ὠνομάσθη καὶ ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῶν συνανδιαφερομένων Ρώσων τοῦ ἐξωτερικοῦ ὁ Κιέβου Ἀντόνιος.

Κατὰ τῆς γνώμης ὅτι κανονικῶς ὑφίσταται καὶ ἐνεργεῖ ἡ Ἀρχιερατικὴ αὐτὴ Σύνοδος ἀπεφάνησαν ἤδη τὰ Πατριαρχεῖα Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας. Τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας ἐν ἐπιστολῇ του ὑπὸ χρονολογίαν 22)5 Ἰουλίου 1927 πρὸς τὸν Κιέβου Ἀντόνιον, ἀπαντητικῇ εἰς τὴν ἀναγγελίαν ὅτι ὁ ἐν Παρισίοις Ρώσος Μητροπολίτης Εὐλόγιος ἐτέθη ὑπὸ τῆς Ἀρχιερατικῆς Συνόδου ὑπὸ ἀργίαν, θεωροῦν ἀντικανονικὴν αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν ὅσον καὶ τὴν ἐνεργεσίαν τῆς Ἀρχιερατικῆς ταύτης Συνόδου, ὡς ἐξῆς συλλογίζεται: Οὐδαμοῦ τῶν ἱερῶν κανόνων, λέγει, ἀναφέρεται ὑπαρξίς ὑπεροχίου Ἐκκλησίας· ἀπ' ἐναντίας ἀναφέρονται «ὄρια Ἐκκλησιῶν» καὶ παραγγέλματα «μὴ μεταίρειν ὄρια αἰώνια ἃ οἱ πατέρες ἡμῶν ἔθεντο», ἀπειλοῦσι δὲ οἱ ἱεροὶ κανόνες τιμωρίας κατὰ τῶν τολμώντων «ἐξω τῶν ἑαυτῶν ὄρων χειροτονίας ποιεῖσθαι» (Ἀποστολ. 35). Ὁ κανὼν 2ος τῆς Β'. Οἴκουμ. ἀφ' ἑτέρου ἐμποδίζει ρητῶς τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ρώσους ἀρχιερεῖς νὰ συνεδριάξωσι καὶ νὰ ἐπεμβαίνωσιν ὅπωςδήποτε εἰς ἐπισκοπικὰς περιφερείας μὴ ἀνηκούσας μὲν αὐτοῖς, ἀνηκούσας δ' ἐκ τῶν κανόνων ἄλλοις ἐπισκόποις. Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ρῶσοι Ἀρχιερεῖς, κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, εἶναι «σχολάζοντες», ὡς τοιοῦτοι δέ, κατὰ τὸν 16ον κανόνα τῆς Ἀντιοχείας, κωλύονται «ἐπὶ ποινῇ καθαιρέσεως ἀντιποιηθῆναι δικαιωμάτων ἐπισκοπικῶν, διχα συνόδου τελείας»· ἐπὶ πλέον οὗτοι, παραβιάζοντες στοιχειώδεις κανόνας, ἀπένειμαν ἑαυτοῖς καὶ συνοδικὴν δικαιοδοσίαν ἐπεκτεταμένην τοπικῶς ἐπὶ τῶν πέντε Ἠπείρων». Ὁ 39 κανὼν τῆς ΣΤ'. Οἴκουμ. Συνόδου τὸν ὁποῖον ἐπικαλεῖται ἡ «Ἀρχιερατικὴ Σύνοδος» εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ αὐτοῖς, διότι, ἐνῶ ἐκεῖ πρόκειται

περὶ μεταναστεύσεως ὁλοκλήρου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἀρχιερέων καὶ λαοῦ, οἷς ἐν τούτοις παρεχορήθη ὄρισμένη τοπικὴ περιφέρεια κατὰ τὸν Ἑλλησποντον, ἵνα ἐκεῖ καὶ μόνον ἀσκήσῃ ὁ Αὐτοκέφαλος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου τὰ κυριαρχικά του δικαιώματα καὶ διασωθῇ οὕτω ἢ ὑπὸ τῆς Γ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου νομοθετηθεῖσα Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἐνταῦθα ἢ «Ἀρχιερατικὴ Σύνοδος τῶν Ρώσων» δὲν εἶνε ὁλόκληρος ἢ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας μετὰ τῶν Ἀρχιερέων τῆς ὅλων καὶ τοῦ λαοῦ τῆς ὁλοκλήρου, ἀλλ' ἐλάχιστον μέρος, ἀφοῦ ἢ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία Ρωσίας ὑφίσταται καὶ ἐνεργεῖ ἐν Ρωσίᾳ ὡς καὶ πρότερον. Λιὰ τοὺς ἐκ Ρωσίας καταδεδιωγμένους καὶ εἰς Σερβίαν καταφυγόντας Ἀρχιερεῖς θὰ ἠδύνατο κανονικῶς, τὸ πολὺ, νὰ παραχωρηθῇ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου τῆς Σερβίας αὐτῇ ἢ ἐπαρχία Σερβίας μὲ ἔδραν τὸ Κάρλοβιτς, ἐνθα νὰ ἔδρευῃ «Σύνοδος ἐπαρχίας» ὑποκειμένη αὐτῷ τῷ Πατριάρχῳ Σερβίας, καὶ ἐν Σερβίᾳ μόνον κινουμένη, καὶ ἐνεργοῦσα ὅσον αὐτὸς ὁ Πατριάρχης ἤθελε κυριαρχικῶς ἐπιτρέψει. Τὴν τοῦ Ρώσου Μητροπολίτου Εὐλόγιου ἐγκατάστασιν ἐν Παρισίοις, περιφερεῖα ἐκκλησιαστικῇ ἄλλου Ὀρθοδόξου Ἀρχιερέως, εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ἔχοντος τὴν ἀναφορὰν, ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐν τῇ ὡς ἄνω ἐπιστολῇ του χαρακτηρίζει ὡς ἀντικανονικὴν, συνεπῶς δὲ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἤδη ἐπεθέντας, δὲν δικαιούται ἢ «Ἀρχιερατικὴ Σύνοδος» τῶν ἐν Κάρλοβιτς Ρώσων, ἀλλὰ μόνον ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης νὰ καλῇ αὐτὸν εἰς ἀπολογία, καὶ νὰ δικάσῃ ἢ καταδικάσῃ αὐτόν.

Αὐταῖ εἶνε ἐν συντόμῳ αἱ κατὰ τῆς ὑποστάσεως καὶ κατ' αὐτῆς τῆς ἐνεργείας τῆς «Ἀρχιερατικῆς Συνόδου» αἰτιάσεις, τὰς ὁποίας εὐρίσκομεν ἀναγραφόμενας ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου τρόπον κρίνει αὐτὴν καὶ τὸ Πατριαρχεῖον ΚΠόλεως. Πῶς ὑπεραμύνεται ἑαυτῆς τε καὶ τῶν ἐνεργειῶν τῆς αὐτῆς ἢ «Ἀρχιερατικῆς Συνόδου»;

(* Ἐπεται συνέχεια.)

ΤΑ ΔΗΘΕΝ ΑΣΚΟΠΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΤΕΛΗ

Ἐν ἐκ τῶν κατὰ τῆς σκοπιμότητος τῆς δημιουργίας ἐπιχειρημάτων εἶνε καὶ ἡ ἐν τῷ ὄργανισμῷ παρουσία τῶν οὕτω καλομένων «ὑποτυπωδῶν ὀργάνων». Ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ὄργανισμῷ τοιαῦτα ὄργανα ἀριθμοῦνται περὶ τὰ 90, κατ' ἄλλους δὲ μέχρις 107, χαρακτηρίζονται δὲ ὡς κληρονομικὰ κατὰ παλινδρομήσιν ὑπολείμματα τῆς ζωικῆς τοῦ ἀνθρώπου κατα-

γαγγῆς ἄνευ σημασίας μὲν καὶ ἄρα ἄσκοπα, πολλάκις δὲ καὶ ἐπιβλαβῆ διὰ τὸν ὄργανισμόν του, μεγάλην ὅμως ἔχοντα σημασίαν διὰ κατωτέρου; αὐτοῦ ὄργανισμοῦ. Καὶ εἶνε ταῦτα, φέρ' εἰπεῖν, τὸ ὅλως ἄχρηστον πιερώγιον τοῦ ὄζος, ἢ ἄνευ σημασίας τινὸς μιννοειδῆς πτυχή τοῦ ἔσω κανθοῦ τῆς μεσοβλεφαρείου σχισμῆς, ἢ ἐν τῇ κάτω ἐπιφανείᾳ τῆς γλώσσης κροσσωτῆ πτυχῆ, αἱ ὑπερώτια πτυχαὶ τοῦ προσθίου μέρους τῆς σκληρᾶς ὑπερώιας ἐκατέρωθεν τοῦ μέσου τοῦ οὐρανίσκου, ἢ σκληροειδῆς ἀπόφυσις, ὁ κόκκυξ κλ. Τὰ ὄργανα ταῦτα, χαρακτηρίζονται ἢ ὡς ἀνωφελῆ (οἷα ὁ σπλήν, οἱ ἀνδρικοὶ μαστοὶ κλ.), ἢ καὶ ὡς βλαβερά (ὡς ἡ σκληρ. ἀπόφυσις), πάντα δὲ ὡς ἐνδείξεις δυσαρμονιῶν ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι καί, κατ' ἀκολουθίαν, ὡς ἀντενδείξεις κατὰ τῆς σκοπιμότητος. Ἐν πάντων τούτων ὡς τὸ κλασικώτερον κατ' αὐτῆς ἐπιχείρημα χρησιμοποιεῖται ἢ ἀπὸ τῆς σκληροειδοῦς ἀποφύσεως θετικῆ διὰ τὸν ὄργανισμόν βλάβη, καθ' ὅσον οὐχὶ σπανίως ἀποβαίνει αἰτία θανάτου. Ἄλλ' ὑπάρχουσιν ἐκ τοῦ ἱατρικοῦ στρατοπέδου ἐπιστήμονες, οἵτινες δι' ἐιδικῶν μελετῶν ἀπέδειξαν τὴν ὠφελιμότητα καὶ τοῦ σπληνὸς καὶ τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου, οὗτινος παράρτημα τυγχάνει ἡ σκληροειδῆς ἀπόφυσις, διότι προσφέρει μεγίστην εἰς τὸν ὄργανισμόν ὑπηρεσίαν ὡς ἐν τῷ σταδίῳ τῆς πέψεως εἰς ἑαυτὸ συγκεντροῦν τὰ ἐπιβλαβῆ διὰ τὸν ὄργανισμόν βακτηρίδια.

Ἄλλὰ καὶ αὐτὰ ταῦτα τὰ βακτηρίδια προσάγονται ὡς ἐνδείξεις τῆς ἐλλείψεως σκοπιμότητος, διότι οὐ μόνον τὸς μεταδοτικὰς νόσους, ἀλλὰ καὶ τὸ πλεῖστον τῶν ἀσθενειῶν ἢ σύγχρονος ἱατρικῆ ἀνάγει εἰς τὴν καταστρεπτικὴν ἐν τῷ ἡμετέρῳ ὄργανισμῷ δρασίαν τῶν διαφόρων στρεπτοκόκκων, διπλοκόκκων, σταφυλοκόκκων κλ. Τὰ πράγματα ὅμως οὐ μόνον δὲν εἶνε τόσον τραγικά, ὅσον φαίνονται, ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸνναντίον. Ἡ ἀπὸ τῶν βακτηριδίων τούτων βλάβη τόσον ἀποζημιούται διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν ὠφελείας, ὥστε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι, ἂν δὲν θὰ ἀπεθνήσκομεν ἄνευ αὐτῶν, δὲν θὰ ἠδυνάμεθα ὅμως καὶ νὰ ζήσωμεν. Οἱ ἐιδικοὶ λέγουσιν, ὅτι βακτηριδίδια τινὰ εἶνε ἀπαραίτητα διὰ τὴν κανονικὴν τῆς θρέψεως λειτουργίαν, ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ ὄργανισμὸς θὰ ἦτο καταδικασμένος εἰς θάνατον. «Τὰ φυτὰ—λέγει τις τῶν βακτηριολόγων—, εἰσχωροῦντα διὰ τῶν ριζῶν των εἰς τὸ ἔδαφος, ἔχουσιν, ὡς γνωστόν, ἀνάγκη τῆς βοήθειας μικροοργανισμῶν, διὰ νὰ ἀπορροφήσωσι τὰς ἐν αὐτῷ ὑπαρχούσας θρεπτικὰς οὐσίας. Αἱ ἔσωτερικαὶ παρειαὶ τοῦ ἡμετέρου ἐντέρου, οὔσαι κεκαλυμμέναι ὑπὸ λεπτοτάτου τριχοειδοῦς χνοῦ,

ὑπομυμνήσκουν ἀπὸ τινος ἐπόψεως τὰς φυτικὰς ρίζας, διότι, ὅπως αὐταί, καὶ οὔτος, βυθιζόμενος εἰς τὸ ἄφθονον θρεπτικὸν ὑλικόν, ἀπομυζᾷ αὐτὸ ἐκ τοῦ ἐντέρου καὶ τὸ μεταδίδει εἰς τὸ σῶμα τοῦ ὄργανισμοῦ. Καθ' οἷον δὲ τρόπον αἱ φυτικαὶ ρίζαι, ὁ τριχοειδῆς οὔτος χνοῦς δὲν δύναται νὰ λάβῃ εἰς τὴν κατοχὴν του τὰς θρεπτικὰς οὐσίας ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν μικροοργανισμῶν. Οὗτοι, οὐχὶ σπανίως ἀποτελοῦντες κίνδυνον διὰ τὸν ὄργανισμόν καὶ προκαλοῦντες βαθεῖα, ἐνίοτε δὲ καὶ θανατηφόρα νοσήματα, ὑπὸ τὰς συνήθεις συνθήκας δέον νὰ θεωρῶνται ἀληθινοὶ φίλοι τοῦ ἀνθρώπου, πραγματικοὶ αὐτοῦ σύμβιοι, καὶ δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι, ἐὰν ἐνίοτε ὑπάρχουν οἱ ἀποθνήσκοντες ἐκ τῶν βακτηριδίων, ἀλλ' ὅμως τὸ ἀνθρώπινον γένος πρὸ πολλοῦ θὰ ἔπαυεν ὑπάρχον ἐὰν δὲν ὑπῆρχον ταῦτα». Ἀκόμη καὶ νόσοι, ὁποῖος ὁ πυρετός, σὺν τῇ προόδῳ τῆς ἱατρικῆς ἐμφανίζονται ὑπὸ τὸ νέον δι' ἡμᾶς φῶς τῶν σκοπιμωτάτων λειτουργιῶν τοῦ ὄργανισμοῦ ἐν τῇ κατὰ τῶν ἔξωθεν ἐπιβλαβῶν ἐπιρροῶν ἀμύνη του ὡς ἐκδήλωσις τῆς ζωτικῆς τοῦ ὄργανισμοῦ δυνάμεως.

Ἐν σχέσει πρὸς τὰ λεγόμενα ὑποτυπώδη ὄργανα παραχωροῦμεν τὸν λόγον εἰς αὐτοὺς τοὺς δαρβινιστάς, ὁποῖος, φέρ' εἰπεῖν, ὁ Huxley. «Ἡ ταῦτα εἶνε—λέγει—ἀνωφελῆ εἰς τὰ ὄντα, τὰ ὁποῖα τὰ ἔχουν, ὁπότε ὀφείλουν νὰ ἐκλίπουν, ἢ παρέχουν εἰς αὐτὰ ὠφέλειαν τινὰ, καὶ τότε χάνουν τὴν σημασίαν των ὡς ἀποδείξεις κατὰ τῆς σκοπιμότητος». Ἄλλ' ἐν γένει εἰπεῖν, πρὸς ὀρθὴν κατανόησιν τῆς ζωῆς τῆς φύσεως δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν οὐχὶ μόνη ἡ σημερινὴ τῆς κατάστασις, ἀλλὰ καὶ ἡ προηγουμένη ἱστορία τῆς καὶ ἡ μέλλουσα ἀνάπτυξις: τὸ σήμερον ἀνωφελὲς ἢ ὑπῆρξέ ποτε ἢ θὰ γείνη ὠφέλιμον, πολλὰ δ' ἐν τῇ φύσει ἔχουν σημασίαν ἰκρυωμάτων καὶ ξυλείας διὰ τὴν ἀνεγειρομένην οἰκοδομήν. Μετὰ τὴν θεωρίαν τῆς σκοπιμότητος—εἶπεν ὁ Paul Janet—τίποτε δὲν συμφωνεῖ τόσον, ὅσον ὁ βαθμιαῖος ἀφανισμὸς τῶν ἀνωφελῶν ὀργάνων. Δὲν πρόπει δ', ἐξ ἄλλου, νὰ λησμονῆται καὶ ἡ σημασία τοῦ γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ τελολογίᾳ παρατηρεῖται, ὅτι δῆλα δὴ τὸ ἀνωφελὲς πολλῶν ἱποτυπωδῶν ὀργάνων εἶνε τι φανταστικὸν καὶ ἀνύπαρκτον. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ κηρυχθοῦν ὅλως ἀνωφελεῖς οἱ ἐνίοτε ἐκκρίνοντες γάλα μαστοὶ τῶν ἀνδρῶν, ἢ οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς, οἱ ὄνυχες, οἱ μετωπικοὶ καὶ οἱ ὀπταῖοι μῦς τοῦ ἀνθρώπου, τὰ πτερά τῆς στρουθοκαμήλου κλ. Πρὸς ὀρθὴν ἐρμησίαν τινῶν ἐκ τῶν κατὰ τὸ φαινόμενον ἀσκοπῶν ἀνάγκη ἐπ' ἴσης νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ φύσις ἐν πολλαῖς ἐκφάνσεσιν τῆς ἐπιδιώκει

οὐχὶ μόνην τὴν ὠφέλειαν, ἀλλὰ καὶ τὸ κάλλος. «Ἡ φύσις—εἰπέ τις τῶν ἀπολογητῶν—δὲν εἶνε μόνον πρακτικῶς ὠφέλιμον ἐργαστήριον, ἀλλὰ καὶ καλλιτεχνικὸν δημιούργημα» καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ ἀποκλείεται ἡ αἰσθητικὴ ἐπιρροὴ ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῶν φυσικῶν φαινομένων ἐν γένει, ὡς τοῦτο γίνεται ἐν τῇ θεωρίᾳ τῆς φύσεως ἀπὸ ἐπόψεως ὑλιστικῆς ὠφελιμικῆς, ἥτις, καὶ ὁσάκις ἐνοεῖται ἐν αὐτῇ τὸ ὠραῖον, τὸ συνδυάζει πάντοτε μὲ τὸ ὠφέλιμον καὶ διὲν κατὰ τρόπον ὑποτάσσοντα εἰς τοῦτο τὸ πρῶτον. Ἡ ὠφελιμικὴ θεωρία τῆς φύσεως τὴν πέτραν σκανδάλου συναντᾷ ἐν τῷ φυτικῷ βασιλείῳ, ἰδίως δὲ ἐν τῇ ἀπειρῶ ποικιλίᾳ τῶν μορφῶν καὶ σχημάτων τῶν φύλλων, τῶν χρωμάτων, τῶν καρπῶν καὶ τῆς ὀσμῆς τῶν ἀνθέων, πίντων τούτων μηδεμίαν σχέσιν ἔχόντων πρὸς τὴν ὠφέλειαν αὐτῶν τῶν φυτῶν· ἐνταῦθα εἶνε ἐκδηλοτάτη ἡ αἰσθητικὴ τῆς φύσεως τάσις. Ἄλλ' αὕτη ἐκδηλοῦται καὶ εἰς ἄλλα τῆς φύσεως βασίλεια, οἷον ἐν τῷ ζωικῷ βασιλείῳ καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Τὰ ὀργανικὰ ταῦτα φαινόμενα ὁ γνωστὸς διαφοριστὴς—μικροβιολόγος τοῦ Παρισινοῦ Ἰνστιτούτου Παστέρ, ὑλιστὴς καὶ ἄθεος—Μετσνικῶφ ἐξαγακτήρισεν ὡς ἀποσκόπους δυσαρμονίας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐν τῷ συγγράμματί του «Études sur la nature humaine». Κατὰ τὸν ἐν λόγῳ ἐπιστήμονα, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις εἶνε πλήρης δυσαρμονιῶν ἢ λαθῶν, καί, κατ' ἀκολουθίαν, σφάλλονται οἱ χαρακτηρίζοντες τὸν ἀνθρώπον ὡς τὴν «τελευταίαν λέειν» τῆς δημιουργίας χρονικῶς τε καὶ ἀπὸ ἐπόψεως τελειοτήτων. Ἡ κορωνὴς τῆς δημιουργίας δὲν εἶνε ὁ ἀνθρώπος ἀλλὰ πολλὰ παρὰ αὐτὸν, ἐμφανισθέντα πολὺ μετ' αὐτόν. Τὰ ζῷα εἶνε πολὺ τελειότερα τοῦ ἀνθρώπου· τὰ πτηνὰ ὑπερέχουν αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν μακροβιότητα, καὶ τὰ ἔντομα ὡς πρὸς τὴν ἀνοιαν τοῦ γήρατος, τὸ ὅποιον συνοδεύεται μὲ φορικτὴν καταστροφὴν τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ μὲ τὴν παράλληλον ἐνίσχυσιν τῆς δίψης τῆς ζωῆς καὶ τοῦ φόβου τοῦ θανάτου. Τοιαύτην δυσαρμονίαν ἢ ἔλλειψιν ἀντιστοιχίας μεταξὺ τῆς ζωτικότητος τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς διάρκειας τῆς ζωῆς ἀγνοοῦν τὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα «ἐφημερίδες» γνωστὰ ἐφήμερα ἔντομα· ταῦτα πρὸ τοῦ θανάτου χάνουν τὸ αἶσθημα τῆς αὐτοσυντηρήσεως ἢ τὸν φόβον τοῦ θανάτου, διότι ἅμα τὸν αἰσθανθοῦν πλησιάζοντα οὐδεμίαν ὄρεξιν καὶ τίσιν ἐκδηλοῦν νὰ τὴν ἀποφύγουν.

Μεταξὺ τῶν δυσαρμονιῶν τούτων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὁ Μετσνικῶφ τὴν πρώτην θέσιν δίδει, ὡς εἶνε ἐπόμενον, εἰς τὰ ἔπιτομώδη, τὰ ἐπιπλασθῆ καὶ διὰ τὰ βλαβερά. Οὕτω π. χ. οἱ φρονιμίται κατατάσσονται

ὑπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δυσαρμονικῶς ὀργανικῶς σχηματισμοὺς διότι, ὡς ἄχρηστοι, συχνότερον ἢ οἱ λοιποὶ ὀδόντες ὑπόκεινται εἰς φθοράν, πολλάκις συνεπαγομένην σοβαρὰς νόσους, ὡς τυφλὴ οὐδῆματα κ.τ.λ. Ἐπ' ἴσης ἐν τῇ σφαιρᾷ τοῦ γενετησίου ἐνστικτοῦ χαρακτηρίζεται ὡς δυσαρμονία ἢ πρόωρος ἐκδήλωσις τῆς γενετησίου τάσεως καὶ ἡ αὐτὴ σύμπτωση αὐτῆς πρὸς τὴν γενικὴν ἀριμότητα τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Δάντης ἠράσθη ἐν ἡλικίᾳ ἐννέα ἐτῶν, ὁ Μπαύρον ἐπιεικῆς κλ., κλινικοὶ δὲ παρατήρησαν περιπτώσεις ἐκδηλώσεως ἐρεθιστικότητος εἰς παιδίον μῆτω συμπληρώσαντα τὸ πέμπτον τῆς ἡλικίας τῶν ἔτος. Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἄλλ' εἶνε προφανές, ὅτι τοιαύτης ἀρχῆς τεθείσης, ὡς δυσαρμονία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος θὰ ἔκρεπε νὰ θεωρηθῶσι πάντα συλλήβδην τὰ ὄργανά του, διότι πάντα ὑπόκεινται εἰς ἀσθενείας μοιραίας διὰ τὸν ὀργανισμόν, συμβαίνει δὲ ὥστε τὰ μᾶλλον ἐξ αὐτῶν ἀναγκαῖα (ἥπαρ, πνεύμονες, στόμαχος κλ.) νὰ εἶνε εὐπαθέστερα τῶν φρονιμιτῶν, τῶν τοιχῶν καὶ τῶν ὀνύχων. Ὡς πρὸς δὲ τὰ λεγόμενα περὶ τῆς πρόωρου γενετησίου ἀναπτύξεως πάντως ὁ Μετσνικῶφ εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις καὶ κλινικὰ δηλ. παθολογικὰ περιστατικά, ἢ τὰ περιστατικά συστηματικῆς τεχνητῆς πρόωρου διεγέρσεως διὰ τῶν γνωστῶν μέσων τῆς ἀσέμου φιλολογίας καὶ εἰκονογραφίας. Ἄλλ' ἐνταῦθα λοιπὸν πρόκειται οὐχὶ περὶ φυσικῶν δυσαρμονιῶν, ἀλλὰ περὶ ἐπιτητῶν ἀτελειῶν ἢ περὶ τεχνητῆς διαφθορᾶς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

Κὰν ὅμως πάντα τὰ τάχα ἀντίσκοπα ταῦτα τῆς φύσεως ἦσαν πραγματικὰ κατὰ τῆς σκοπιμότητος αὐτῆς ἐνδείξεις, τὸ ἐξ αὐτῶν συναγόμενον συμπέρασμα δὲν θὰ ἦτο ὀρθόν. Τὸ ὀρθὸν θὰ ἦτο τοῦτο, ὅτι ἐν τῇ φύσει ὑπάρχουν πρὸς τοὺς σκοπίμους φαινομένους καὶ ἀσκοπα, ἐξ οὗ συμπεραίνεται ὅτι ἡ ἐν τῇ φύσει σκοπιμότης δὲν εἶνε ἀπόλυτος, ἀλλὰ σχετικὴ. Πράγματι δὲ, τοῦτο εἶνε καὶ τὸ πραγματικῶς ἀληθές, οὐ μόνον ἀπὸ ἐπόψεως ποσοτικῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐπόψεως ποιοτικῆς. «Τὰ συνεστραμμένα κέρατα τῶν κριῶν εἶνε ὄπλα ἀμύνης ἥττον τέλεια πάντως τῶν εὐθέων βοείων κεράτων» ἄλλ' εἶνε, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀμύνης ὀργανικὸν τὸ κέτρον τῆς μελίσης δυνατὸν νὰ τῇ γείνη θανατηφόρον, εἶνε ὅμως ὄπλον ἀμύνης, καὶ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης δὲν εἶνε ἀπολύτως ἀνωφελές». Οἱ ὑπερχρειακοὶ τῶν φυσικῶν ἀντισκόπων καὶ τῆς φυσικῆς δυσαρμονίας δὲν διατάζουν νὰ χαρακτηρίσωσιν ὡς ἀτελείας καὶ τὰ προφρονῆ τῆς σκοπιμότητος θαύματα, ὅπως ὁ ἀνθρώπινος ὀφθαλμὸς ἢ τὸ εἶς, τὸ ὅποιον δύναται νὰ διακρίνη 3000 τόνους

μέ τὰς λεπτοτάτας τῶν ἀποχρώσεως. Εἰς στήοξιν δὲ τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν ἐπικαλοῦνται τὸ κῆρος τοῦ Helmholtz, λέγοντος περὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ ἀκόλουθα: «ὁ ὀφθαλμὸς κέκτηται πάσας ἐκείνας τὰς ἀτελείας, αἱ ὁποῖαι παρατηροῦνται εἰς οἰονδήποτε ὀπτικὸν ὄργανον, καὶ μάλιστα τιαύτας, αἱ ὁποῖαι μόνον εἰς αὐτὸν προσιδιάζονται». Καὶ ἔως ἐδῶ μὲν ἔχει καλῶς. Ἄλλ' ὁ Helmholtz ἐπιτίγεται καὶ τὰ ἑξῆς: τὰ ὁποῖα οἱ ὑπερκριτικοὶ σκοπῖμος παρασιωποῦν. «Ἄλλ' ὅμως αἱ ἀτελείαι αὗται τόσον ἀνισταθμίζονται ὑπὸ τῶν ἀντιρροπῶν λειτουργιῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὥστε ἡ ἀνακρίβεια τῶν εἰκόνων πολὺ ὀλίγον ὑπερβίνει τὰ φυσιολογικὰ ὅρια. Διὰ τοῦτο ἡ προσρμογὴ τοῦ ὀφθαλμοῦ πρὸς τὰς λειτουργίας του παρυσάζεται τελειοτάτη. Οὕτω, τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ κατὰ τὸν διαρβίνειον τῆς κληρονομικότητος νόμον μετὰ πάροδον ἀναριθμητῶν γενεῶν, συμπίπτει πρὸς ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ προσπινοῦσθαι ἢ σοφωτέρα σοφία». Καὶ ἐν ἡ ὅμως περιπτώσει δὲν ἔλεγε ταῦτα ὁ Helmholtz, οὐδ' ἐν θὰ ἐκέρδιζον οἱ ἀρνηταὶ τῆς ἐν τῇ φύσει σκοπιμότητος ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀπολύτου τελειότητος τοῦ ὀφθαλμοῦ. Διότι, ἐν ἦτο τοιοῦτος, εἶλον τὸν ἐπιθυμοῦν οὗτοι, δύναται τις νὰ φαντασθῆ τὰς τρομερὰς τῆς τιαούτης τελειότητος καὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὡδὸς συνεπειας. Τὰ ὑπὸ τοῦ σφοῦ Θεοῦ δοθέντα εἰς ἡμᾶς ὄργανα τῆς ὄρασεως καὶ τῆς ἀκοῆς, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ αἰσθητήρια, ἔχουσι μέσην τιὰ καὶ σχετικὴν εὐαισθησίαν, ἡ ὁποῖα κείται μετοξὺ τῶν ἄλλων ὀρίων τῆς αἰσθητικότητος. Ὡς ἔχουσι τὰ ὄργανα ταῦτα παρ' ἡμῖν, θαυμασίως τηρεῖται ἡ θεμελιώδης διὰ τὴν ζωὴν ἀπαίτησις τῆς προσρμογῆς τοῦ ὀργανισμοῦ πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς συνθήκας τοῦ περιβάλλοντος. Ἀπολύτως τελεία καὶ πλήρης εὐαισθησία τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τοῦ ὡδὸς θὰ ἦτο καταστρεπτικὴ δι' ἡμᾶς ὑπὸ τὰς ὑφ' ἀζόμεν συνθήκας, διότι θὰ συνεπήγετο διαστρεφὴν ἢ καὶ πλήρη ἀπώλειαν τῶν ὀργάνων τούτων καὶ ἀναστάτωση τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἀπολύτως τέλειον οὗθ θὰ ἦτο ὀλέθριον δῶρον τῆς φύσεως εἰς τὸν ἄνθρωπον ὄχι μόνον τὸν κατοικοῦντα εἰς κέντρα ποικίλων κρότων, ἀλλὰ καὶ ὀπουδήποτε ἀλλαχοῦ, φαντάζεται δὲ τις τί θὰ ὑπέφερον ὁ ἔχων εἰς τὸ ἔπαρρον ἀνεπτυγμένην τὴν εὐαισθησίαν τῆς ρινὸς καὶ ἀπὸ τὰς ἐλαφροτέρας ἀναθημάσεις τῶν ποικιλοτάτων ὀσμῶν καὶ δυσσομιῶν. Ἡ ζωὴ θὰ μετεβάλλετο ὑπὸ τὰς «τελείας» ταύτας συνθήκας κυριολεκτικῶς εἰς ᾄδην ἐὰν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἀκούωμεν καὶ τοὺς μᾶλλον ἀπομειωχυμένους ἤχους καὶ τοὺς νῦν ὄλως ἀνεπαισθήτους βομβισμοὺς τῶν ἐν τῇ ἀτμο-

σφαίρω πετόντων ἀναριθμητῶν ἐντόμων, καὶ νὰ βλέπωμεν ὅ,τι σήμερον μόνον διὰ τοῦ μικροσκοπίου διακρίνωμεν· θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ φάγωμεν καὶ νὰ πῖωμεν, ἀλλ' οὐδὲ καὶ νὰ ἀναπνέωμεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν δισεκατομμυρίων βακτηριδίων, τὰ ὁποῖα πληροῦσι τὰ πάντα. . . Τότε ἀκριβῶς τὰ ὄργανα ταῦτα θὰ ἦσαν ἄσκοπα, ὡς τελείως δι' ἡμᾶς ἄχρηστα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι τὸ ἀπὸ ἐπόψεως θεωρητικῆς ἀτελες ὄργανον δύναται νὰ εἶνε κάλλιστα ἐπὶ τῆς εἰδειξίς λογικῆς σκοπιμότητος ἐν τῇ φύσει· ὅτι αὐτὸ τοῦτο ὅτι αἱ λεγόμεναι ἀτελείαι αὗται ἔχουσι τὰ ὅρια τῶν μαρτυρεῖ τρανῶς ὅτι ὑπάρχει σκοπιμότης· ὅτι ἐν τῇ πράξει ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ θεωρητικὴ ἀτέλεια ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ πολὺ τελειότερον· ὅτι ἐν ὡ οὐδὲν μουσικὸν ὄργανον εἶνε χορδισμένον ἰδανικῶς, ἀλλ' ἐν τούτοις τοῦτο οὐδαμῶς μᾶς ἐμποδίζει νὰ ἀπολαυβάνωμεν τὰς μουσικὰς ἁρμονίας. Γενικώτερον δὲ περὶ τῆς σκοπιμότητος προκειμένου ὀφείλομεν νὰ προσέχωμεν εἰς τὰ δύο ταῦτα: πρῶτον, ὅτι οὐδέποτε πρέπει νὰ σπεύδωμεν νὰ ἀποφαινόμεθα περὶ ἐλλείψεως σκοπιμότητος ἐν οἴφδηποτε φαινομένῳ, διότι δέον νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀτελεῖ ἡμῶν γνώσιν περὶ τῆς καθ' ὄλου φύσεως καὶ τῶν σχέσεων τῶν στοιχείων καὶ τῶν φαινομένων νῆς. Δεύτερον, δὲν εἶνε ἐν γένει λογικὸν ἐκ τῆς ἀγνοίας τοῦ σκοποῦ νὰ συμπεραίνωμεν τὴν ἀνυπαρξίαν του, ἰδίως εἰς τὰ ὀργανικὰ φαινόμενα, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ σκοπιμότης εἰδικῶς δεσπόζει καὶ ἀνακατευθύνει τὰ δὲ φαινόμενα τοῦ μὴ ὡφελίμου ἀποτελοῦν ἐξαιρέσειν. Εἰς ταῦτα προσθετέον καὶ τοῦτο, ὅτι αἱ κατὰ τῆς σκοπιμότητος ἀντιρροήσεις φαρῶνται ἰδιαιτέρως ἀσθενεῖς ὁσάκις στρέφονται κατὰ τῆς στηριζομένης ἐπὶ χριστιανικοῦ ἐδάφους τελολογίας, διότι ἡ χριστιανικὴ θρησκεία παρῆχει τὴν μᾶλλον λογικὴν καὶ ἱκανοποιητικὴν ἐξήγησιν τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ κακοῦ.

Ἄλλὰ τοῦτο θὰ ἀποτελέση ποτὲ ἰδιαιτέρον θέμα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Θ'.

ΤΟ «ΕΦΗΒΕΙΟΝ ΑΒΕΡΩΦ»

Εἶναι γνωστὸν ὅτι, χάρις εἰς τὸν ἀείμνηστον ἐθνικὸν εὐεργέτην Γ. Ἀβέρωφ, καὶ ἡ ἑλληνικὴ δικαιοσύνη ἀπέκτησε δύο κτίρια φυλακῶν ἐν Ἀθήναις, τὸ «Ἐφηβείον» λεγόμενον διὰ τοὺς ἀγγλικούς ἐγκληματίας καὶ τὰς «Γυναικείας Φυλακὰς», ἀποτελοῦντα θαυμαστὴν ἐξαιρέσειν μετοξὺ τῶν ἄλλων ἑλληνικῶν φυλακῶν. Ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἐνδιαφέρει ἡμᾶς τὸ πρῶτον, οὗτινος ἡ ἐξέτασις ἀποτελεῖ συνεχίαν

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμερ. ρομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἡμερ. Ἔθνη
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	2 Κυρ. 1Γ' Ματθ.	Κυρ. 1Γ'	Β δ'
9	> Πρὸ Ὑψώσ.	> ΚΒ' Π. Ὑ.	Γ πλ.α'
16	> Μ. Ὑψώσιν	> ΚΑ' Μ. Ὑ.	Δ πλ.β'
23	> Α' Λουκᾶ	Προδρομοῦ	Ε βαρ'
30	> Β' Λουκᾶ	Κυριακῆ 1Ζ'	Ϛ πλ.δ'

τῆς μελέτης περὶ τῆς προλήψεως καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων.

Ἡ ἰδέα, πρῶτον, τοῦ νὰ στεγάζονται ἰδιαίτερος οἱ ἀνήλικαι ἐγκληματῖαι, μικρῶν τῶν πρεσβυτέρων διοικητῶν των, βασιζέται ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος ἀρχῆς ὅτι ἄλλα συνήθως εἶναι τὰ ἐλατήρια τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων, ἄλλαι οἱ ψυχολογικαὶ συνθήκαι, ὅφ' ἂς διατελοῦσιν, ἄλλαι αἱ προϋποθέσεις συνεπῶς καὶ ἄλλος ὁ σκοπὸς τοῦ κολασμοῦ τῶν πράξεων των καὶ ἄλλο τὸ πρὸς ἀναμόρφωσιν αὐτῶν ἐφαρμοστέον σύστημα, πρὸς ἀναμόρφωσιν ἄλλως τε ἢ ὅποια εἶναι δυνατωτέρα παρὰ τούτοις ἢ παρ' ἐκείνοις, ἔνεκα ἀκριβῶς τῆς ἐν γένει διαφορᾶς τῆς ψυχοσυνθέσεώς των καὶ τῆς βίσεως τῆς ἐπιδειχθείσης ἐγκληματικότητος.

Ἐπισταμένη ἔρευνα μεταξὺ τῶν κρατουμένων εἰς τὸ «Ἐφηβείον Ἀβέρωφ» ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ἐγκλημα αὐτῶν σπανίως ὀφείλεται εἰς ἐγκληματικὰ πράγματα προδιαθέσεις, καὶ ταύτας ὅμως ἀποδοτέας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς λόγους κληρονομικότητος, ἢ εἰς κακὴν ἀνατροφήν καὶ κακὰ παραδείγματα τῶν οἰκείων. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ μικροὶ ἐγκληματῖαι τῶν παιδικῶν μας φυλακῶν εἶναι θύματα τῆς ἀληθείας, τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως ἐπιβλέψεως, τοῦ κακοῦ παραδείγματος τῶν συντρόφων, τῆς ὑπὸ ληστρικῶν θεαμάτων καὶ ἀναγνωσμάτων ἐξάψεως τῆς φαντασίας. Καὶ διακρίνονται μεταξὺ τῶν δυστυχῶν τούτων ὑπόρξεον οἱ διαπράξαντες τὸ ἐγκλημα διὰ πρῶτην φορᾶν, διότι παρασύρονται εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ κακοῦ, καὶ οἱ ἐπαναλαμβάνοντες αὐτό, διότι ἐθίζονται πλέον εἰς αὐτό, ἢ καὶ διότι οὐδόλως ἐξηλείφθησαν αἱ προκαλέσασαι τοῦτο συνθήκαι.

Ἐίπομεν ἐν προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὅτι τὸ σύστημα τῶν «Ἀναμορφωτικῶν Σχολείων», τὸ ὅποιον ἐκεῖ κατὰ τὸ δυνατόν ἐξετέθη, ἐπιζητεῖται ἐν μέρει νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐν ταῖς παιδικαῖς φυλακαῖς, αἵτινες μάλιστα ἔλαβον τὸ ὄνομα «Σχολῆ—Φυλακῆ Ἀβέρωφ» καὶ εἴχομεν τότε εἶπει ὅτι δυστυχῶς καθίσταται τοῦτο ἀνέφικτον ἐν πολλοῖς, δι' οὓς πρόκειται νὰ ἴδωμεν λόγους. Οἱ λόγοι οὗτοι συγκεντροῦνται

εἰς δύο καθ' ἡμᾶς, κεφαλαῖωδη ζητήματα, τὴν ἄλειψιν τοῦ καταλλήλου χώρου διὰ τὴν ἀνάλογον πρὸς τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐγκλημα καὶ τὸς προκαλούσας αὐτὸ προϋποθέσεις διαίρεσιν καὶ τὴν ἄλειψιν πεπειραμένου καὶ πράγματι ἀρωπιωμένου προσωπικοῦ.

Ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τῆς ὁποίας, ὡς εἴπομεν ἤδη, βασιζέται ἡ διαίρεσις τῶν ἀνηλίκων ἀπὸ τοῦς ἐνήλικας ἐγκληματῖαις, ἢ αὐτῆ ἀρχῆ ἐπιβάλλει καὶ τὴν κατάταξιν τῶν πρώτων καθ' ἂς εἴπομεν κατηγορίας. Ἡ σημερινὴ διαίρεσις τῶν τροφίμων τοῦ Ἀβερωφείου ἵσταται ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν στοιχειώδη ταύτην ἀνάγκην, ἄνευ τῆς πληρώσεως τῆς ὁποίας οὐδεμίαν ἀπομείωσιν θὰ κομιστῆ δυνατή. Ἀρκετὰ προηγμένοι εἰς τὰς ἐγκληματικὰς τάσεις μεγαλειότεροι ἔφηβοι συμφέρονται συνήθως μετὰ μικρῶν παιδίων, τὰ ὅποια ὠδήγησεν ὁ νόμος ἐκεῖ διὰ παρ' ἰπιωμα, εἰς τὸ ὅποιον ὑπέπεσαν διὰ πρῶτην φορᾶν καὶ τὸ ὅποιον χορῆζει ἐντελῶς διαφόρου θεραπευτικῆς μεθόδου. Ὁμολογεῖται σήμερον παρ' αὐτῶν τῶν ἀμέσως ἀσχολουμένων εἰς τὰ τῶν παιδικῶν μας φυλακῶν, ὅτι πολλάκις καλλιεργεῖται ἐκεῖ ἡ ἐγκληματικότης, ἀντὶ νὰ περισταλῇ, διότι ἐυδροῦν οἱ μᾶλλον πεπειραμένοι ἐπὶ τῶν ἄλλων διδάσκοντες καὶ αὐτὰς ἔτι τὰς γνωστὰς αὐτοῖς μεθόδους τοῦ ἐγκλήματος, συμβαίνει δὲ πολλάκις παῖδες εἰσαχθέντες διὰ φόνον π.χ. ἐξ ἀμελείας εἰς τὰς παιδικὰς φυλακὰς νὰ ἐξέρχονται ἐκεῖθεν τρομεροὶ λωποδῦται, διότι ἐδιδάχθησαν ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τῶν μετ' αὐτῶν ἐγκλειστων λωποδυτῶν. Πόσον δ' ἡ ἐπίδοσις αὕτη εἶναι δυνατή, εἶναι ἀναμφισβήτητον, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι ἐκεῖ, ἐν τῇ φυλακῇ, ἢ κοινῇ δυστυχίᾳ τῆς στεργήσεως τῆς ἐλευθερίας συναδελφώνει ἔτι περισσότερον, εὐνοήτου μάλιστα αὔσης τῆς εὐκολίας, μεθ' ἧς οἱ νέοι θαυμάζονται καὶ ὀνειρεύονται τὰς περιπετείας, ἥτις εὐκολία καθιστᾷ ἥρωας διὰ τὰς ψυχὰς των τοὺς μᾶλλον ἀποτροπαίους ἐγκληματῖαις, διότι δὲν ἔτυχε νὰ ὑποδειχθῶν αὐτοῖς πρότερον ἄλλα ἠρωϊσμοῦ ἐντίμου καὶ ἀξίου πράγματι θαυμασμοῦ. Ὑπάρχουν εἰς τὸ «Ἐφηβείον Ἀβέρωφ» ἐγκληματῖαι εἰθισμένοι εἰς τὴν ζωὴν τῆς φυλακῆς, ἄλλοι καυχώμενοι διὰ τὰς... ἀνδραγαθίας των καὶ ἄλλοι σοφιστικώτατα δικαιολογούντες τὰ ἐγκληματικά των κατορθώματα καὶ ἀναπτύσσοντες ἰδίως κοινωνικὰς θεωρίας. Ἡ ὀλεθρία ἐπίδοσις τῶν ἀτόμων τούτων ἐπὶ τῶν ἀπειροτέρων καὶ τῶν ἀνηλικιωτέρων συντρόφων των εἶναι πλέον ἢ προφανής. Ἀὐν εἶναι ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει ἢ διαίρεσιν των σήμερον δυνατή, κατὰ τὴν γνώμην καὶ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας, διότι ἢ διαρροῦθμισις τοῦ κτιρίου δὲν ἐπιτρέπει αὐτὴν. Καὶ εἶναι μὲν ἔξ

ἐπόψεως ἐμφανίσεως καὶ ὑγιεινῆς σύμφωνον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πολιτισμοῦ μας τὸ κίτριον τῶν παιδικῶν φυλακῶν, δὲν ἀνταποκρίνεται ὅμως, δυστυχῶς, εἰς τὴν στοιχειωδεστάτην ταύτην ἀνάγκην, ἀνευ τῆς ὁποίας εἶναι ματαιοπονία αὐτόχρημα πᾶσα πρὸς ἀναμόρφωσιν ἐργασία, καίτοι τὸ ἐν αὐτῷ ἐφαρμοζόμενον σύστημα δύνатаι νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀντάξιον καθ' ὅλα τοῦ, δι' ὃν προώριεται, σκοποῦ.

Ἡ ὅλη τακτικὴ ἐν τῷ ἰδρύματι ζωὴ, ἡ δασιλέστατα παρεχομένη ἠθικὴ καὶ θρησκευτικὴ διδασκαλία, ἡ προσπάθεια τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀγραμμάτων καὶ τῆς παροχῆς ἐπαγγελματικῶν ἐφοδίων εἰς τοὺς νεαροὺς καταδίκους, οὗς πολλάκις ὀδηγεῖ εἰς τὸ ἔγκλημα ἢ ἔλλειψις ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως καὶ ἡ ἀνεργία, ἀνταποκρίνονται τελείως εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ψυχῆς αὐτῶν καὶ θὰ ἠδύναντο ν' ἀποτελέσωσιν ἐγγύησιν θετικῆν πραγματικῆς ἀναμορφώσεως τῶν δεκτικῶν τῆς τοιαύτης ἐργασίας, ἂν ἦτο δυνατόν νὸ προληφθῇ διὰ τοῦ ὁμολογουμένου ἀναγκαίου αὐτῶν χωρισμοῦ ἢ εἰς τὸ ἔγκλημα ἀλληλοενίσχυσις καὶ ἀλληλοδιδασκαλία.

Δευ εἶρα ὅμως ἐλαττωματικότης, ἦν δικαιούμεθα νὰ σημειώσωμεν, ὡς ἐξ ἰδίας αὐτοψίας ἀντιληφθέντες αὐτήν, εἶναι ἡ ἔλλειψις τοῦ καταλλήλως μεμορφωμένου καὶ τοῦ πονοῦντος πράγματι διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν δυστυχῶν τούτων ὑπάρξεων κατωτέρου προσωπικοῦ. Ὅσον δὲ εἶναι ὀληθές ὅτι τὸ κατώτερον προσωπικὸν τῶν διαφόρου βαθμοῦ φυλάκων θ' ἀποτελέσῃ κυριῶς τὴν ὑπολογίσιμον βᾶσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἐγκλείστων τοῦ ἰδρύματος ἐπιδράσεως. Ἐπειδὴ αὐτὸ πρὸ παντὸς ἔρχεται εἰς ἄμεσον πρὸς αὐτοὺς ἐπαφὴν καθ' ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς ἐν τῷ ἰδρύματι ζωῆς των, ἄλλο τόσον εἶναι ὀληθές ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦτο εἶναι ἀνεπαρκέστατον διὰ ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν πολυδαίδαλον ψυχολογίαν τοῦ μικροῦ ἐγκληματίου καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν διόρθωσιν αὐτοῦ, ὅταν μάλιστα ἔχῃ τὴν γνώμην ὅτι «εἶναι ὄλοι γιὰ κρίμασμα», ὅπως λέγουν, καὶ ὅτι δὲν ἀξίζει νὰ περισσοτέραν προσοχὴν. Ὅσασιδήποτε καὶ ἂν καταβάλλῃ ἡ κεντρικὴ ἀρχὴ προσπάθειάς καὶ ὅσον ἰδεώδης καὶ ἂν εἶναι ἡ διεύθυνσις τῶν φυλακῶν τούτων, οὐδεμία προσπάθεια σοβαρᾶς διορθώσεως τῶν καταδίκων δύνатаι νὰ ἐπιτύχῃ ὅταν ἔλλείπῃ τὸ στοιχειωδῶς ἀναγκαῖον προσωπικόν. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ φύλακος τῶν φυλακῶν θεωρεῖται συνήθως θέσις ἀποτροπαία καὶ ἐξευτελιστικὴ, διότι, προφανῶς, δὲν ἔχει ἀκόμη ἀναπτυχθῆ παρ' ἡμῖν ἡ κεφαλαιώδης κοινωνιῆ σημασία, ἦν ἔχει μία πραγματικῶς δυναμένη νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῶν νεαρῶν ἐγκληματικῶν ἐργασία, ἢ

ὁποία μόνον διὰ τῆς συχνῆς πρὸς αὐτοὺς ἐπαφῆς χαρακτηρῶν ἀδαμαντίνων θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ. Ἴσως εἶναι παράλειψις κρατικὴ ὁ ἀνεπαρκέστατος ἐν προκειμένῳ τῆς κοινῆς γνώμης διαφωτισμός· καὶ ἐπιθυμοῦμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ νὰ ἐξάρωμεν τὴν μεγάλην σπουδαιότητα, ἦν ἔχει διὰ τὸ Κράτος αὐτὸ ἡ προπαγάνδα διὰ τὸν καταρτισμὸν στελεχῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων νὰ δύνатаι νὰ βασίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν εἰς τῶν μᾶλλον δυσκόλων καὶ τῶν μᾶλλον πολυπλόκων θεμάτων τῆς κοινωνικῆς του πολιτικῆς.

Πολλάκις ἐπισκέφθημεν, τῇ ἀδείᾳ τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας, τὰς παιδικὰς φυλακὰς, μετὰ φοιτητῶν, μαθητῶν καὶ ἐργαζομένων ἄλλων νέων ἐπὶ διδασκαλίᾳ καὶ ψυχαγωγίᾳ τῶν ἐν αὐταῖς κρατουμένων ὑπερδικασίῶν μικρῶν ἐγκληματικῶν καὶ ἵνα ἔχωμεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὁμιλήσωμεν ἐν τῷ κύκλῳ μας ἐξ ἀφορμῆς τῶν κοινωνικῶν δραμάτων, ἅτινα δύνатаι τις ἐκεῖ ἰδίῳις ὀμμασι νὰ ἀντιληφθῇ καὶ ἵνα παρᾶσχῶμεν τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀναπτύξεως τῶν φιλανθρωπικῶν τοῦ κύκλου ἡμῶν συναισθημάτων. Ὀφείλομεν νὰ ὀμολογήσωμεν ὅτι μόνον ἡ ἰδέα ὅτι πρόκειται περὶ ἀνθρώπων ἀμαθῶν συνεκράτησε τὴν ἀγανάκτησίν μας ἐκ τοῦ τρόπου μεθ' οὗ ἀντελαμβάνοντο οἱ φύλακες τοῦ σκοποῦ τῶν ἐπισκέψεων ἡμῶν. Διατὶ ν' ἀποκρούσωμεν ὅτι τὸ ὑπὲρ τῶν ἐκεῖ κρατουμένων ἐνδιαφέρον μας χαρακτηρίζεται παρ' αὐτῶν ὡς καθαρὰ ἀνοησία; Τὴν αὐτὴν πείραν ἔχουσι δυστυχῶς καὶ κυρίαι ἐπιφανεῖς τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας μὴ λησμονοῦσαι τὸ τοῦ Κυρίου «ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθετε πρὸς με». Καὶ ὅμως ἂν ὑπῆρχε τὸ κατάλληλον προσωπικὸν ἴσως θὰ διορθοῦτο πῶς ἢ ἐκ τῆς ἀκαταλληλότητος τοῦ κυρίου ζημῖα.

Τὸ Κράτος ἐσκέφθη διὰ τὴν εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν φυλάκων τούτων καὶ συνέστησεν ἰδίαν πρὸς τοῦτο Σχολήν. Συμβαίνει ὅμως δυστυχῶς καὶ μετὰ τὸ μέτρον τοῦτο ὅτι συνήθως συμβαίνει εἰς ἄλλας παρομοίας περιστάσεις. Δὲν ἀρκεῖ ἡ γνώσις κανονισμῶν τινῶν καὶ μηχανικῶν μεθόδων, διότι ἢ ἐπὶ τῶν νεωτέρων ἐπίδρασις ἐλάχιστα ἔξαρθᾶται ἀπ' αὐτῶν. Χρειαζέται καρδιά φλεγόμενη ὑπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον καὶ διάνοια δυναμένη νὰ ἐγκολπωθῇ ὅτι διὰ τοὺς κοινοτέρους χαρακτηρίζεται ὡς ἀνοησία, τὸ ἰδανικὸν τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ νόμου τῆς ἀγάπης ὑπὸ τῆς ὁποίας καὶ μόνῃς ὁ κινούμενος θὰ δύνатаι μετὰ τοῦ θείου Παύλου νὰ κλαίῃ μετὰ κλαίωντων, ν' ἀγρυπνῇ μετὰ τῶν ἀγρυπνούντων, νὰ πάσχη μετὰ τῶν πασχόντων, νὰ συναισθάνεται τοὺς πειρασμοὺς τοῦ πλησίον, νὰ γίνεταί «τις πᾶσι τὰ πάντα» ἵνα κερδίῃ μίαν ψυχὴν. Καὶ δὲν φρονοῦμεν ὅτι ἔλλείπουσι καρδίαι καὶ διάνοιαι

τοιαῦται ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν τὴν Χριστιανικὴν. Ἄπλως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνευρεθοῦν ὅπου κορύπτονται. Ἴδου καὶ ἄλλο σιάδιον λαμπρὸν διὰ τοὺς θέλοντας νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν Θρησκείαν καὶ διὰ τὸ Ἔθνος.

Ε. Γ. Μ.

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΑ ΝΕΑ

Περὶ τὴν κορύπτην τῶν Κανηφόρων ἐν ταῖς ρωμαϊκαῖς κατακόμβαις διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ καθηγ. Ὁρατίου Μαρρουκίου ἀπὸ τινος διεξαγομένων ἀνασκαφῶν ἀνεκαλύφθησαν ἐπ' ἐσχάτων νέα ἑλληνικὰ ἐπιγραφαὶ ἰδιαζούσης σπουδαιότητος, διότι ἀποδεικνύουσι τὴν ἑλληνικὴν καταγωγὴν τῶν ἐκεῖ τεθαμμένων. Τῶν ἐπιγραφῶν τούτων αἱ σπουδαιότεραι εἶνε ἡ τοῦ «Εὐπροδέκτου» καὶ ἡ τοῦ «Ἀοράτου».

Ἡ ἐπιγραφή τοῦ «Εὐπροσδέκτου» ἔχει ὡς ἐξῆς: **Μητέρα τὴν ἀγαθὴν Δωνάτου ἐνθάδε θάψεν Δάκρουσιν Εὐπροσδέκτος ὀδουράμενος θαλεροῖσιν Πασάων γνώμαισιν ἀμείνονα θηλυτεράων Τράλλεως ἦν δὲ γένος καὶ γῆς Ἀσίης ἐρατεινῆς Φῶς ἔλαβεν δὲ βλέπειν τόδ' ἐλεύθερον ἐκ βασιλείας Φῶς δὲ ἐν ἀνθρώποισιν ἐδέξατο πρῖν... Νύκτα κατ' ὄρφναιην Ἄιδος δόμον εἰς σφίκηται Τεσσαρακοστὸν ἔχουσα τρίτον δὲ βίου λυκάβαντα.**

Ἡ ἐπιγραφή αὕτη, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ εἰρημένου ἀρχαιολόγου, εἶνε ἀρχαιότατη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ μετὰγενεστέρα τοῦ γ' αἰῶνος. Ἰδιαιτέρως ἐσημειώθη ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Εὐπροσδέκτου κατήγετο ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας διότι ἐγαννήθη εἰς τὰς Τράλλεις. Ἦτο δὲ ἡ πόλις αὕτη μία τῶν ἐπιφανεστέρων τῆς ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς, ἔφερε δὲ μάλιστα τὴν προσηγορίαν «Πρώτη Ἑλλάδος». Τὸ δὲ λατινικὸν τῆς ὀνομασίας (**Δωνάτα**) ὑποδεικνύει πιθανῶς ὅτι ἡ οἰκογένειά της προήρχετο ἐκ ρωμαίων μεταναστῶν κατ' ἣν ἐποχὴν μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου ἀνακλίσειν τῆς πόλεως ὠργανώθη ἐν αὐτῇ ρωμαϊκὴ ἀποικία, ἣς ἐκλήθη «Caesarea Tralles».

Ἄλλ' εἶνε γνωστὴ καὶ ἡ μεγάλη ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Χριστιανισμοῦ σημασία τῆς ἐν λόγῳ μικρασιατικῆς πόλεως, τὴν ἐκκλησιαστικὴν δ' αὐτῆς σπουδαιότητα κυροῖ καὶ ἡ τοῦ θεοφόρου Ἰγνατίου Ἀντιοχείας ἐπιστολὴ «ἐκκλησίᾳ ἁγίᾳ τῇ εὔσῃ ἐν Τράλλεσιν τῆς Ἀσίας».

Ἡ ἐκεῖ λοιπὸν τεθαμμένη Δωνάτα ἦτο ἑλληνικὴ μικρασιατικὴ χριστιανή, ἡ δ' ἐν λόγῳ ἐπιγραφή ἀξιάζει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἀκτίνι τῶν κατακομβῶν τῆς Ρώμης ἀνακαλυφθεισῶν ἐπιγραφῶν, ἐν αἷς μνημονεύονται πρόσωπα ἑλληνικῆς ἐθνότητος τῶν ἐν τοῖς τάφοις τεθαμμένων μαρτύρων.

Ἄλλ' εἰς τὴν αὐτὴν ἀκτίναν τῶν «Κανηφόρων» ἀνεκαλύφθη καὶ ἄλλη σπουδαία ἐπιγραφή, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐγνωσμένη, ἐπὶ μαρμαρίνου θραύσματος φέροντος ἐγγεγλυμμένην παράστασιν φάρου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶνε ἐγχάρακτα ἕξ κεφαλαῖα γράμματα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου: ἄνω ΡΟ, κάτωθεν αὐτῶν ΑΑΤ καὶ κάτωθεν τῶν δύο πρώτων γραμμάτων τῆς δευτέρας σειρᾶς ἐν Α. Ἡ οὐρὰ τοῦ Ρ εἰσχωρεῖ μετὰ τῶν δύο ΑΑ τῆς δευτέρας σειρᾶς. Ὁ φάρος φέρει εἰς τὰ ἄνω πυρσόν. Πρόκειται λοιπὸν περὶ παραστάσεως χριστιανικῆς συμβολιζούσης τὸν αἰώνιον λιμένα, τὸν λιμένα τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως, ὃν εὗχονται τῷ ἐκεῖ τεθαμμένῳ κεκοιμημένῳ.

Ἡ σπᾶνις τοῦ μνημείου τούτου ἔγκειται ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς γράμμασι, τὰ ὁποῖα ἔχει ἤδη ἐρμηνεύσει ὁ de Rossi κατὰ τρόπον ὑπὸ πάντων γενόμειον ἀποδεκτόν. Κατ' αὐτὸν δῆλα δὴ πρόκειται περὶ συμπλέγματος τριῶν Α καὶ ἐνὸς Τ, συνδεδεμένων ἐν εἴδει μονογράμματος μετὰ τῶν γραμμάτων Ρ καὶ Ο, πάντων συναποτελούντων τὴν λέξιν ΑΟΡΑΤΑ. Ἡ ἐξηγησις αὕτη ἐθεωρήθη ὡς πλήρως ἀνιστοιχοῦσα πρὸς τὸ ἐγχάρακτον ἐπὶ τοῦ μαρμαρίνου θραύσματος σύμβολον τοῦ φάρου, διότι ὁ ἐν ᾧ ὁ φάρος μυστηριώδης λιμὴν εἶνε ὁ ὁδηγῶν εἰς τὰ «ἀόρατα», ἦτοι εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. Ἐν τούτοις προσεκτικότερα παρατήρησις ἐν τοῖς ἐν λόγῳ γράμμασι διέκρινε τοιαύτην αὐτῶν τὴν διάθεσιν, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀπαρτιθῆ δι' αὐτῶν τὸ μονόγραμμα τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, νοουμένου ἐνταῦθα διὰ τοῦ συμβόλου τοῦ φάρου-πυρσοῦ ὡς «τὸ φῶς» τοῦ κόσμου («ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου»).

Τέλος, ἐν τῇ αὐτῇ ἀκτίνι τῶν «Κανηφόρων» εὐρέθησαν θραύσματα μαρμαρίνης πλακῆς, ἅπανα συνεννοήματα παρέχοντα τὴν ἐπιγραφὴν

ΠΑΝΛΟΣ...
ΠΩΛΕΙ...
ΤΗΣ ΚΑΡΑ...
ΕΖΗΝΗ...
ΑΤΛΑΚΟΝ...

Ἡ δευτέρα γραμμὴ ἀνεγνώσθη **πολίτης** (οὐχὶ **πωλητής**, ὡς ἄλλοι ὑπέθεσαν), μετὰ δὲ τῆς τρίτης εἰκόσθη: **πολίτης τῆς Καππαδοκίας**. Ἐν τῷ τετάρτῳ στίχῳ ἐσημειοῦντο πάντως τὰ ἔτη τῆς ἡλικίας τοῦ θανόντος, ὁ δὲ πέμπτος ἀπετέλει ἀποστραφὴν πρὸς αὐτόν.

Πρὸς τούτοις εὐρέθησαν καὶ ἄλλα τεμάχια μετὰ τμημάτων ἐπιγραφῶν, ὧν τινὰ σπανιώτατα, πάντα δ' ὑποδεικνύοντα ἑλληνικὴν τὴν καταγωγὴν τῶν ἐπ' ὧν

αί επιγραφαί. Μία δ' ἐπὶ πλέον ἐνδείξει ὅτι τὸ μέρος τοῦτο ἀνήκει εἰς Ἑλληνας ἐξακριβωσθεὶς καὶ μαρμαρίνον τεμάχιον, ἐφ' οὗ εἶνε ἐγγεγλυμμένον ὠρολόγιον ἡλιακὸν φέρον ἑλληνικὰς τὰς ὀνομασίας τῶν ἀνέμων. Τὸ μαρμαρίνον τοῦτο ὠρολόγιον φέρεται ὡς τὸ μοναδικὸν ἀντίγραφον τοῦ ὑπὸ Ἀριστάρχου τοῦ Σαμίου ἐπινοηθέντος ἡλιακοῦ ὠρολογίου. Ὁ Settele γνωματεύει ὅτι τὸ ὠρολόγιον τοῦτο κατασκευάσθη ὑπὸ Ἑλλήνων προσκυροσάντων αὐτὸ πρὸς τὸν ρωμαϊκὸν ὀρίζοντα καὶ τοποθετησάντων ἐν τοῖς κτήμασί των. Τὸ ὑπ' ὄψιν ἀντίτυπον ἐλογίσθη ἀνήκον εἰς Ἑλληνα, φαίνεται δὲ ἴσως κομισθὲν ἐνταῦθα ἐκ τῆς περὶ τὴν Ἀπείαν ὁδὸν κειμένης ἐπαύλεως Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ.

Ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἐνδείξεων ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄλλας προγενεστέρας οἱ ἀρχαιολόγοι συμπεραίνουν, ὅτι ἡ τοποθεσία αὕτη ἀπετέλει ἰδιοκτησίαν Ἑλλήνων, ἢ δ' ὁμὰς τῶν Ἑλλήνων τῶν ἀναφερομένων ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς τῆς ὑπὸ τὴν μονὴν τῶν Τραπεζιτῶν τοποθεσίας ὑποδεικνύει ὁμάδα Ἑλλήνων χριστιανῶν μαρτύρων, κατ' ἀκολουθίαν δὲ ἐπαλαμένους τὸ νεκροταφεῖον τοῦτο ἀπεκλήθη διὰ τῶν ὀνομάτων Λαμάσου, ἢ Μάρκου καὶ Μαρκελίνου. Ἦδη ὁ Δάμασος ἐν τῇ περιγραφῇ αὐτοῦ μνημονεύων τῶν ὀνομάτων τῶν μαρτύρων τούτων ἐπήγαγε: «Hic confessores sancti quos Grecia misit», ἰ.ἔ. «ἐνταῦθα κεύνται οἱ ἅγιοι μάρτυρες, οὓς ἀπέστειλεν ἡ Ἑλλάς».

Τὸ ἀγίασμα τοῦτο, τὸ περιλαμβάνον ὁσαῦτα Ἑλλήνων μαρτύρων τοῦ β' ἢ γ' αἰῶνος, ὁ de Rossi χαρακτηρίζει ὡς ἐν τῶν διασημοτέρων ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ ἁγ. Καλλίστου, διὸ καὶ ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὸ μέγα μέρος τοῦ τρίτου τόμου τοῦ περὶ τοῦ ἐν λόγῳ κοιμητηρίου διασήμου ἀρχαιολογικοῦ ἔργου του. Ἀσφαλῶς ἢ συνέμισις τῶν ἀνασκαφῶν θὰ παρουσιάσῃ νέας ἐπ' ἴσης ἐνδιαφερούσας ἐκπλήξεις, δι' ὧν θὰ καθορισθῇ ἀκριβέστερον ὁ τοῦ ἀγιάσματος τούτου χαρακτὴρ.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

[Ἀνταπόκρισις ἐξ Ἀμερικῆς]

Συνεχίζων τὰς ἐκθέσεις μου περὶ τῶν ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἐνταῦθα ἐντυπώσεων μου χρήσιμον νομίζω τὴν διὰ βραχέων περιγραφὴν τῆς ζωῆς τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ Θεολογικῆς Ἐπισκοπικῆς Σχολῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ φιλοξενούμενος παρακολουθῶ τὰ ἐνδιαφέροντά με μαθήματα καὶ τὴν δράσιν τοῦ κλήρου τῆς Ἐπισκοπικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐν λόγῳ Θεολογικὴ Σχολή, ἀπὸ τοῦ 1857 ἱδρυθεῖσα εἶνα: μία τῶν ἀνωτέρων Θεολογικῶν Σχολῶν

τῆς Ἀμερικῆς, φοιτῶσι δ' ἐν αὐτῇ ἀπόφοιτοι Πανεπιστημίων. Ἔχει ἱστορίαν περιπετειώδη καὶ ἐνδοξον μαρτυροῦσαν ὅτι δὲν εἶναι οὐτοπία τὰ μεγαλεπήβολα περὶ αὐτῆς σχέδια, τὰ ὁποῖα ἐνθουσιώδεις συνέλαβον καρδία: καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἤχθησαν ἀκόμη εἰς πέρας. Δὲν εἶναι ἀπλῶν κτήριον, εἶνα: δλόκληρος πόλις μὲ μεγαλοπρεπέστατον ναόν, πρυτανεῖον, βιβλιοθήκην, μέγαρον καθηγητῶν, κατοικίας σπουδαστῶν, ἐκτεταμένους κήπους καὶ ἱκανὸν θάλασσαν. Ἡ βιβλιοθήκη πρὸ ἐπταετίας ἀνεγερθεῖσα (τὸν ἡμελῖον λίθον αὐτῆς κατέθηκεν ὁ νῦν Παναγιώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας) εἶνα: ἀληθινὴ κέντρος ἐμπερικλειούσα πολὺ τιμὸν διὰ τοὺς σπουδαστὰς τῆς Θεολογικῆς Ἐπιστήμης θησαυρόν. Κατὰ τὴν ἐπιτηρῖδα τοῦ λίγοντος ἔτους ὑπάρχουσι ἐν αὐτῇ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα χιλιάδας τόμων, σειραὶ ἐκκλησιαστικῶν φύλλων καὶ ἐπιστημονικῶν περιοδικῶν, ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων μικρῶν διατριβῶν, πολλὰ χειρόγραφα καὶ φωτογραφημένα ἀντίγραφα βίων τῶν γραπτῶν μνημείων τῆς κλασσικῆς καὶ τῆς χριστιανικῆς φιλολογίας.

Διὰ τὸν Ἑλληνα κατ' ἐξοχὴν ἡ Βιβλιοθήκη αὕτη γίνετα: ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας συμπαιθείας, καθ' ὅτι πρὶν εἰσεῖτε εἰσέλθει καὶ μὲ ὑπερηφάνειαν πλησιάσῃ τὸ τμήμα τῆς Ἑλληνικῆς κλασσικῆς καὶ χριστιανικῆς φιλολογίας, ἀναγινώσκει ἄνωθεν τῆς πύλης κεφαλαίως ἑλληνικοῖς γράμμασι κεχαραγμένην ἐπὶ μεγάλης πλακῆς τὴν πρὸς τὸν Τιμόθεον παραίνεσιν τοῦ Ἀποστόλου «ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ». Τὸ διαληφθὲν σῆμα εἶνα: καὶ τὸ μόνον κόσμημα εἰς τὸ ἐπίσημον ἔμβλημα τῆς Σχολῆς, τὴν σφραγίδα, τὸν χάρτην τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ τῆς Σχολῆς διέλια.

Τὴν Σχολὴν διευθύνει μετ' ἀξιεπαίνου ζήλου καὶ πατρικῆς στοργῆς ὁ Κοσμήτωρ αὐτῆς αἰδ. Dr. George Bartlett καθηγητῆς τῆς Ὀμιλητικῆς καὶ τῆς Ποιμαντικῆς, υἱὸς ἀντάξιος τοῦ ἐπὶ σειράν ἐτῶν χρηματίσαντος διευθυντοῦ τῆς αὐτῆς Σχολῆς ἀοιδίμου πατρὸς αὐτοῦ. Ἐκτὸς αὐτοῦ διδάσκουσι ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Nathaniel Thomas D. D. ἐκπαιδευτῆς ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῆς Ἱεραποστολῆς καὶ διευθυντῆς τῆς θρησκευτικῆς ἐργασίας τῶν φοιτητῶν καὶ ἕτεροι δεκαπέντε καθηγηταὶ ἅπαντες ἱερωμένοι.

Πλὴν τῶν βασικῶν θεολογικῶν μαθημάτων μετ' ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος ἀναπτύσσονται τὰ μαθήματα τῆς ποιμαντικῆς φροντίδος καὶ ἐν τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως, τοῦ ἐαρέος τούτου σταυροῦ, τὸν ὁποῖον μετὰ καρτερίας φέρουσιν αἱ Ἀμερικανικαὶ Ἐκκλησίαι. Παραδόξως ἐν Ἀμερικῇ, τῇ κατ' ἐξοχὴν χώρᾳ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν εὐαγγελικῶν ἀρχῶν, οὐδεμίαν καταβάλλεται προσπάθεια περὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Ἀμερικανοπαιδῶν. Εἰς οὐδὲν σχολεῖον διδάσκεται μάθημα θρησκευτικόν καὶ ὁ Ἀμερικανὸς τελειώνει τὸ Πανεπιστήμιον χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅχι:

μόνον τὴν διδασκαλίαν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ θεμελιώδη πρόσωπα καὶ γεγονότα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Τὸ κακὸν τοῦτο προσπαθοῦν μετὰ πολλῶν κόπων καὶ θυσιῶν νὰ θεραπεύσουν αἱ Ἀμερικανικαὶ Ἐκκλησίαι διὰ τῶν Κυριακῶν σχολείων. Καὶ ἀγωνίζεται πρὸς τοῦτο σύστημα ἐκάστη Ἐκκλησία παλαιούσα πρὸς πλείστας δυσκολίας, τὰς ὁποίας παρουσιάζει ἡ ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῆς ἀπαιτήσις ἐργασίας ἀπὸ μικροῦς μαθητῶν καὶ δὴ Ἀμερικανόπαιδας. Ἐυτυχῆς ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, διότι εἶναι ἀπρηλλαγμένη ἀπὸ ταῦτα προβλήματα!

Τὴν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου ἐρμηνείαν τῆς Κ. Δ. διδάσκουσι τρεῖς καθηγηταί, ἐξ ὧν ὁ εἰς καὶ τὴν Ἱστορίαν τῶν θρησκευμάτων καὶ τὴν φιλοσοφίαν τῆς θρησκείας.

Εἰς τὰ μαθήματα τῆς Πρακτικῆς Θεολογίας ἐξουχίζονται καὶ αἱ μικρότεροι ἀκόμη λεπτομέρειαι, αἱ ὁποῖαι ἴσως θὰ προεκάλουν τὰ μειδιάματά τινων ἐκ τῶν ἡμετέρων, ἀλλ' αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὸ καλὸν ὅτι παρουσιάζουν τὸν ἐκ τῆς Σχολῆς ἐξερχόμενον ἄρτιον κατὰ τε θεωρίαν καὶ πρᾶξιν, τῆς ὁποίας, ὡς γνωστὸν, εἶναι πολὺ τὸ μέσον. Διὰ τοῦτο γίνεται μάθημα ἀπαγγελίας καὶ ἀναγνώσεως τῶν ἱερῶν κειμένων καὶ ἄλλων κλασικῶν καὶ δραματικῶν ἀκόμη ἔργων, ἐπιτελοῦνται δ' ὑπὸ τῶν φοιτητῶν καὶ δοκιμαστικαὶ λειτουργίαι. Ὁ μὴ γνωρίζων τὸ μάθημα τοῦτο νομίζει ὅτι πρόκειται περὶ πραγματικῆς λειτουργίας καθ' ὅσον ἡ μόνη μεταξὺ τῶν δύο διαφορὰ εἶναι ὅτι τὸ ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ ποτήριον καὶ ἄρτοφόριον εἶναι κενά. Δὲν θεωρεῖ περιττὸν ὁ καθηγητὴς νὰ ἀναπτύσῃ εἰς τοὺς φοιτητὰς καὶ τὸ πῶς θὰ ἴστανται, πῶς θὰ κινῶνται, πῶς θὰ εὐλογῶσι καὶ ἀκόμη πῶς θὰ διευθετοῦν μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας ἢ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τὰ ἱερὰ ἄμφια καὶ σκεύη, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐπαναλαμβάνουν ἐμπροσθεν αὐτοῦ πάντες οἱ φοιτηταί.

Πάντα τὰ μαθήματα ἄρχονται καὶ τελειῶνουν διὰ γονυκλισίας καὶ ἀναγνώσεως καταλλήλου εὐχῆς ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ.

Ἐν τῇ ναῷ, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τιμωμένῳ, γίνεται κατὰ πρωΐαν καὶ ἑσπέραν προσευχὴ διαρκείας ἡμισείας ὥρας, ἀπαξ δὲ τῆς ἑβδομάδος μετὰ τὴν ἑσπερινὴν προσευχὴν γίνεται ἐν τῇ ναῷ κήρυγμα ὑπὸ ἐπισκόπων ἢ τῶν καθηγητῶν ἢ ἄλλων λογίων κληρικῶν ἐρχομένων πρὸς τοῦτο ἀπὸ πολὺ μακρὰν.

Ἐκάστην Τετάρτην λειτουργεῖ ἐν τῇ ναῷ τῆς σχολῆς ὁ Κοσμήτωρ αὐτῆς, ἐκάστην δὲ Παρασκευὴν εἰς τῶν καθηγητῶν ἐν τῇ παρεκκλησίᾳ, τὸ ὅποιον εἶναι ἀπέριττος πτωχολόγιος κατακόμδη βυζαντινοῦ ρυθμοῦ πολλὰ μέτρα κάτωθι τοῦ ναοῦ, κοινωνοῦσι δ' ἐν ἀμφοτέροις τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων πάντες πλὴν τῶν ἐχόντων λόγους ὅπως μὴ προσέλθωσιν. Τόσον ἡ ἑναρξίς ὅσον καὶ ἡ λήξις ἐκάστου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους γίνεται διὰ πανηγυρικῆς λειτουργίας καὶ Θείας Κοινωνίας.

Ἡ τράπεζα εἶναι κοινή, συχνάκις δὲ κατὰ τὸ φαγητὸν γίνονται κηρύγματα καὶ νοουθεσίαι. Προχθὲς μὲν γηραιὸς ἐπίσκοπος ἀπὸ τὰ παράλια τοῦ Εἰρηνικοῦ ἐλθὼν ἐκήρυξε κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος.

Ἄπαντες οἱ φοιτηταί εἶναι αὐτοδικαίως μέλη τοῦ φοιτητικοῦ σώματος, ὑπευθίνου ἀδελφότητος ὀργανωμένης «διὰ τὸν χαρακτήρα τῆς ζωῆς τῆς Σχολῆς», ἣτις εἶναι διηρημένη εἰς τὰ ἑξῆς τμήματα:

- 1) Τὸ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου (ἐξετάσεως καὶ μελέτης).
- 2) Τὸ τῆς ἐν τῷ ναῷ τάξεως.
- 3) Τὸ τῆς φιλοξενίας καὶ ψυχγωγίας (Ἡ σχολὴ φιλοξενεῖ τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτῆν ἢ τοὺς φοιτητὰς αὐτῆς παρέχουσα φαγητὸν καὶ κλίνην).
- 4) Τὸ Ἱεραποστολικόν.
- 5) Τὸ Μουσικόν καὶ
- 6) Τὸ Ἀθλητικόν.

Τὸ Ἱεραποστολικόν τμήμα συνεργάζεται μετὰ τῆς μεγάλης Ἀμερικανικῆς Ἱεραποστολικῆς Ἀδελφότητος, τῆς ὁποίας εἶναι μέλη πάντες οἱ φοιτηταί. Κυρίως δοθεὶ τὸ κέντρον διενεργοῦν ἐράνους ὑπὲρ τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ, Κίνα καὶ ἀλλαχοῦ χριστιανικῶν ἰδρυμάτων καὶ διευκολύνει δι' ὑποτροφιῶν τοὺς ἐκεῖ σπουδαστάς.

Τὸ τμήμα τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου ἔχει τοὺς ἑξῆς πέντε ὠραίους σκοπούς, μετὰ τὴν παράθεσιν τῶν ὁποίων κλείω καὶ τὴν παροῦσαν ἀνταπόκρισιν.

- 1) Τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πνευματικῆς ζωῆς διὰ τῆς ἡμερησίας προσευχῆς, σπουδῆς καὶ σκέψεως.
- 2) Τὴν παρακολούθησιν τῶν θείων Ἀκολουθιῶν ἡμερησίως.
- 3) Τὴν διηνεκὴν παράστασιν αὐτῶν ὡς μαρτύρων Χριστοῦ ἐν τε τῇ νοῆ, τῇ λόγῳ καὶ τῇ πράξει.
- 4) Τὴν διατήρησιν τῆς συναδελφικῆς ἀλληλοβοηθείας καὶ μετὰ τὴν ἐκ τῆς σχολῆς ἐξόδον καὶ
- 5) Τὴν παρασκευὴν πρὸς ἀποτελεσματικὴν ἐργασίαν πνευματικοῦ χαρακτήρος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ καταστῶσιν ἱκανοὶ νὰ εἶναι κοινωνοὶ τῆς πλουσίας ζωῆς τοῦ Χριστοῦ.

Ἐν Φιλαδελφείᾳ, Divinity School.

Ἄρχιμ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ ἀποκήρυξις τοῦ πολέμου.

Μέγα γεγονός ἐσημειώθη κατ' αὐτὰς ἐν τῇ παγκοσμίᾳ Ἱστορίᾳ. Τῇ 28 Ἀυγούστου, ἡμέρᾳ Τρίτῃ, οἱ ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἰσχυροτέρων τοῦ κόσμου κρατῶν συνελθόντες ἐν Παριείοις ὑπέγραψαν σύμφωνον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποκηρύσσεται ὁ πόλεμος ὡς ὄργανον ἔθνικῆς πολιτικῆς εἰς τὰς ἀμοιβαίας των σχέσεις καὶ γίνεται δεκτὴ αὐτ' αὐτοῦ ἡ καταναγκαστικὴ διαίτησις. Αἱ διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν τοῦ συμφώνου τούτου ὑπῆρξαν μακρὰ διὰ τὸν γνωστὸν λόγον ὅτι πᾶν ἀγαθὸν πραγματοποιεῖται μετ'

ἐμποδίων. Ἄλλ' ἡ συνείδησις τῶν λαῶν εἶνε τόσο βαθεῖα καὶ ἡ ροπὴ πρὸς τὴν εἰρήνην τόσο ἰσχυρά, ὥστε οἱ πολιτικοὶ τῶν συνεννοουμένων κρατῶν ἄνδρες καὶ ἄκοντες ἴσως ἠναγκάσθησαν νὰ καταλήξωσιν εἰς τὴν ἐν λόγῳ πρωτάκουστον συμφωνίαν. Ἐφεξῆς κράτος, τὸ ὅποιον δὲν ἤθελεν ἐξαντλήσει πᾶν μέσον πρὸς ἐπίλυσιν οἰαςδήποτε διαφορᾶς του καὶ δὲν ἤθελε δεχθῆ τὴν διαιτησίαν ὡς μέσον ἐπιτεύξεως τοῦ δικαίου του, κηρύσσεται ἐκτὸς ὑπολήψεως καὶ τιμῆς· δὲν εἶνε δὲ εὐκόλον νὰ ἐπιδειχθῆ περιφρονησις πρὸς τὴν ἰδίαν ὑπογραφήν του. Ἡ σημασία τοῦ γεγονότος εἶνε μεγίστη, καὶ θὰ ἔπρεπεν οὐ μόνον πάντα τὰ κράτη τοῦ κόσμου ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ νὰ θέσωσι τὰς ὑπογραφὰς των ὑπὸ τὸ Σύνμφωνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ὑπογραφῆς προσηκόντως νὰ ἑορτασθῆ καὶ νὰ ἑορτάζηται πανταχοῦ ἐν τῇ Οἰκουμένῃ ὡς ἡ ἡμέρα τῆς ἐπισήμου ὑπὸ πάντων τῶν λαῶν ἀποκηρυξεως τοῦ πολέμου ὡς μέσου ἀπανθρώπου καὶ ἀνηθικοῦ πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν τῶν λαῶν.

Παρήγορον φαινόμενον.

Ἐν τῷ παιδαγωγικῷ περιοδικῷ «Ἑρμῆς» ἀνεγνωμέν ὑπο τον τίτλον «τὰ θρησκευτικὰ εἰς τὸ σχολεῖον» ζωηρὰν ἀπολογίαν τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὸ σχολεῖον γραφεῖσαν ὑπὸ διδασκάλου εἰς ἀντίκρουσιν ἄρθρου ἄλλου διδασκάλου ἀντιφρονούντος. Γὰ πρᾶγμα εἶνε παρήγορον, Ἄλλ' ἄξια μείζονος προσοχῆς εἶνε ὅσα λέγει ὁ πρῶτος περὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν· περὶ τοῦ «πῶς θὰ διδάξωμεν τὰ θρησκευτικὰ μεθοδικῶς οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτύχωμεν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ». Διότι, πράγματι, ἡ οὐσία τοῦ ὅλου ζητήματος ἐγκεῖται οὐχὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' εἰς τὴν μέθοδον τῆς διδασκαλίας των, εἰς τὴν καρποφόρον διδασκαλίαν. Τοῦτο εἶνε τὸ σπουδαῖον, καὶ εἰς αὐτὸ δέον νὰ προσέξουν οἱ καθηγηταὶ τῶν θρησκευτικῶν.

Ὁ Χρυσοῦς Κανὼν.

Εἰδοποιούμεθα ὑπὸ τῆς Γραμματείας τοῦ «Διεθνoῦς Χρυσοῦ Κανόνος» ὅτι ἡμέρα αὐτοῦ διὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὠρίσθη ἡ πρώτη Κυριακὴ τοῦ προσεχοῦς Δεκεμβρίου 2. Ἔστι δὲ «Χρυσοῦς Κανὼν», ὡς θὰ ἐνθυμούνται πάντες οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ἐκκλησίας», ἡ ὑφ' ἐνὸς ἐκάστου ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν θυσία τῆς διὰ τὸ τακτικὸν γέφυμα τῆς ἡμέρας ἐκείνης δαπάνης καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ λιτοῦ ὀρφανικοῦ γεύματος. Ὁ «Χρυσοῦς Κανὼν» οὗτος τηρεῖται πανταχοῦ εἰς ἀπάσας τὰς χώρας, προσπάθεια δὲ σύντομος καταβάλλεται νὰ ἐξαπλωθῆ ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρύτερον ἢ ὠραία αὕτη διεθνῆς ὑπὲρ τοῦ ὀρφανικοῦ κόσμου φι-

λανθρωπία. Εἶνε εὐκόλον νὰ φαντασθῆ τις πόσον κολοσσιαῖον εἶνε τὸ κέρδος ἐκ τῆς τόσο ἀσημάντου αὐ' ἐκαστον ἀνθρώπου θυσίας, καὶ διὰ τοῦτο ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι καὶ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ συμβάλῃ προσηκόντως εἰς τὸ διεθνὲς τοῦτο ἔργον.

Νέαι μέθοδοι.

Ἐν τινι χωρίῳ τῆς πολωνικῆς Βολυνίας τριακόνη χωρικοὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἱερέως των μετέβησαν ἵνα θερίσωσι τὸν ἀνήκοντα εἰς τὸν ὀρθόδοξον ναὸν ἀγρον. Ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μόλις ἔτους ἐπήχθη κατοικὴ ἐνορία τοῦ ἀνατολικοῦ ρυθμοῦ, δηλαδὴ ἐνορία οὐνιτικῆ, ὁ ἱερεὺς τῆς ὁποίας, σφετερισθεὶς τὸν ναὸν ἐπεχείρησε νὰ ἰδιοποιηθῆ καὶ τὸν εἰς αὐτὸν ἀνήκοντα ἀγρόν, ἀπολύσας τοὺς ὀπαδοὺς του κατὰ τῶν ὀρθοδόξων ἐνοριτῶν. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ, ἥς μετέσχε καὶ ὁ οὐνιτῆς ἱερεὺς προσωπικῶς κατὰ τρόπον ἐγγνώμενον εὐρὺ τοῦ οὐνιτισμοῦ τὸ μέλλον. Ἐξαγαγὼν περιστροφὸν ἐπυροβόλησε κατὰ τῶν ὀρθοδόξων, ἐξ ὧν ἐφονεύθησαν ἑπτὰ. Ταῦτα περιγράφει «αὐτόπτης» μάρτυς καὶ δημοσιεῖονται μετὰ πλείονων λεπτομερειῶν ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησίας πρὸς γνώσιν τῶν νέων μεθόδων, τὰς ὁποίας μετέρχεται ἡ Οὐνία πρὸς ἐπικράτησιν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λὲν κατέστη εἰσέτι δυνατόν νὰ συνέλθῃ ἡ Δ. Ι. Σύνοδος ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τῶν Σεβ. Συνοδικῶν.

— Ἐν τινι τῶν τελευταίων συνεδριάσεων τοῦ ἱ. κλήρου τῆς μητροπόλεως Κερκύρας ὁ σεβ. μητροπ. Κερκύρας κ. Ἀθηναγόρας εισηγήθη τὴν ἰδέαν ἀνεγέρσεως μνημείου εἰς τιμὴν τῶν ἀειμνήστων μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων Κερκύρας καὶ Παξῶν καὶ τῶν ἐν Κερκύρᾳ ἀνακαυομένων ξένων ἱεραρχῶν, δαπάναις τοῦ κλήρου Κερκύρας. Ἡ εἰσήγησις ἐγένετο ἀσπαστῆ μετὰ προθυμίας ὑπὸ τῶν αἰδεσ. ἱερέων, ἀμέσως δὲ κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῆς Α. Σεβασμιότητος καὶ τῶν αἰδεσ. ἱερέων Δ. Βασιλᾶ, Δ. Καλέττη, Γ. Μεγαλοπούλου καὶ Σ. Κοητικοῦ πρὸς συλλογὴν ἐρῶν.

— Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας συνήλθον εἰς συνδιάσκεψιν ἐν Πράγᾳ τὰ ἐκασταχοῦ Ἐθνικὰ Συμβούλια τοῦ «Παγκοσμίου Συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν φιλίας μεταξὺ τῶν λαῶν διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν», ἐκλήθη δ' ἵνα παραστῆ καὶ τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑλλάδος ἀποτελούμενον ἐκ τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Κ. Δουβουνιώτου

Δημ. Μπαλάνου και Γρηγορίου Παπαμιχαήλ, οίτινες και μετέβησαν εις Πράγαν πλὴν τοῦ τελευταίου, κωλυθέντος. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἑλλην. ἀντιπροσωπείας ἐτέθη ὁ σεβ. μητροπ. Ναυπακτίας κ. Ἀμβρόσιος.

— Τυχῶν κανονικῆς ἀδείας μετέβη εἰς Ἀμερικὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Δαμασκηνὸς χάριν τοῦ σεισμοπαθοῦς ποιμνίου του.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κατὰ παράκλησιν τῆς Κυβερνήσεως ἀνέλαβεν νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἐκ σιτοδείας παθόντας ὄρεινους πληθυσμοὺς τῆς Μητροπόλεως του. Πρὸς τοῦτο δὲ ἡ Κυβέρνησις ἐθήκεν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ τὸ ποσὸν Δρχ. 300.000. Μεταβὰς εἰς Βόλον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος ἠγόρασε 10 βρχῶνια ἀροβατίου, τὸ ὅποιον διένειμεν εἰς τοὺς ἐιρημένους πληθυσμούς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Κατὰ τινα τῶν τελευταίων συνεδρίων ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς ἐν Πολωνίᾳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διεσκεύθη ἐπὶ ἀναφορᾷ τοῦ ἐπισκόπου Ἀδάμ διαβιβάζοντος ἀπὸ μέρους σηματικῆς ἀριθμοῦ ὀρθοδόξων Κοινοτήτων τῆς Βορσίου Ἀμερικῆς παράκλησιν περὶ κανονικῆς αὐτῶν ἐξαρτήσεως ἐφεξῆς ἐκ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης. Ἡ Ἱ. Σύνοδος κατ' ἀρχὴν διετέθη εὐμενῶς πρὸς τὴν παράκλησιν ταύτην λομβάνουσα ὑπ' ὅψιν ὅτι οἱ αἰτοῦντες κατὰ τὰ 90 ο)ο ἀποτελοῦνται ἐκ καταγομένων ἐκ Γαλικίας μεταναστῶν. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ζήτημα τοῦτο ἐβαίνει τῆς δικαιοδοσίας τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς τῆς ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησίας ἀπεφασίσθη ὅπως ἐρωτηθῆ ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀνθεντικὴ γνώμη τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου.

— Κατὰ τὴν ἐπ' ἐσχάτων γενομένην ὑπὸ τῆς πολωνικῆς βουλῆς ψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Πολωνικοῦ κράτους, διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐν αὐτῷ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐψηφίσθη τὸ ἐν αὐτῷ ἀναγεγραμμένον ποσὸν τῶν 2.030.980 ζλότ. Τὸ ποσὸν τοῦτο, καίτοι ὑπερβαίνει τὰ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν προηγουμένων ἐτῶν, οὐχ ἦντιον κρίνεται ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων και ἄδικον και ἀνεπαρκές ὡς μὴ ἀναλογοῦν πρὸς τὸ διὰ τὴν ἐν πολωνίᾳ Κατολικὴν Ἐκκλησίαν ψηφισθὲν ποσόν. Οἱ ἐν πολωνίᾳ κατόλικοι μετὰ και τῶν Οὐνιτῶν συμποσοῦνται εἰς 22 ἑκατ., οἱ δ' ὀρθόδοξοι εἰς 4 ἑκατ. και πλέον, κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀναλογία εἶνε 1 : 5—6, ἡ ἀκριβέστερον 2 : 11. Ἐν τούτοις διὰ μὲν τοὺς κατολοίκους ὥρισθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ ποσὸν τῶν 22.653.129 ζλότ, διὰ δὲ τοὺς ὀρθοδόξους τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν τῶν 2.030.980, ἧτοι κατ' ἀναλογίαν 1 : 11. Ἐπὶ πλέον συμβίνει και τοῦτο : πάντα τὰ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας προωρισμένα ποσὰ διατίθενται ἀνευ γνώσεως τῶν ἐνδιαφερομένων ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν Θρησκευμάτων, ἧς και διαχειρίζεται αὐτὰ κατὰ βούλησιν, ἧτοι πρὸς σκοποὺς μόνον αὐτῇ γνωστούς. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ δύναται μόνον νὰ αἰτῆται και εἰσηγη-

ται, ἀλλ' ἀνευ οὐδεμιᾶς βεβαιότητος ὅτι και εἰσακουσθήσεται. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἀναγραφή οἰουδήποτε ποσῶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ κράτους δὲν σημαίνει και δαπάνην αὐτοῦ κατ' ὑποχρέωσιν, ἐφ' ᾧ και ἡ Διεύθυνσις τῶν Θρησκευμάτων προβαίνει και εἰς «οἰκονομίας» κατὰ τὴν ἰδίαν κρίσιν. Κατανεῖ λοιπὸν τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς Ὁρθοδ. Ἐκκλησίας ἀναγεγραμμένον ποσὸν νὰ ἔχη θεωρητικὴν μόνον ἀξίαν, και ἀπὸ τῶν ἐλόψεων δὲ τούτων ἄδικος χαρακτηρίζεται ἡ συμπεριφορὰ τοῦ πολων. κράτους πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον ἐν αὐτῷ Ἐκκλησίαν, ἀπροκαλύπτως ἐν ἧσσοι μοίρα λογιζομένη ἐν σχέσει πρὸς τὴν Κατολικὴν.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἀναγινώσκωμεν ἐν τῷ «Χριστιανικῷ Βήματι» τῶν ἐνταῦθα κατολικῶν ὅτι μεγάλως ἀπασχολεῖ τοὺς ἐν Αὐστραλίᾳ κατολικούς τὸ ἐν Σίδνεϊ μέλλον νὰ συνέλθῃ τὴν 6—9 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. 28ον διεθνὲς Ἐκκλησιαστικὸν Συνέδριον, καταβάλλοντα δὲ πολλὰ προσπάθειαι διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν καλλιτέραν αὐτοῦ διοργάνωσιν ὥστε νὰ μὴ ὑπολειφθῇ τοῦ ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τελευταίου Συνεδρίου προβλέπονται ὅμως σοβαραὶ δυσκολαὶ εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ τεραστία ἀπόστασις και τὸ πολυδάπανον τοῦ ταξιδίου θὰ περιορίσωσιν ἀσφαλῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκεπτῶν. Δύναται ἐν τούτοις νὰ θεωρητῆ ἀπὸ τοῦδε ἐξησφαλισμένη ἡ συμμετοχὴ κατολικῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, τῆς Ἰρλανδίας, τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Ἰσπανίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Πολωνίας, τῆς Τσεχοσλοβακίας, τῆς Ρουμανίας, τῆς Ὀλλανδίας και τῆς Κίνας. Διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον ἐμεγεθύνθησαν τὰ ξενοδοχεῖα τοῦ Σίδνεϊ και ἐνοικιάσθη ἀπὸ τοῦδε τὸ «Taun Hall» τῆς πόλεως διὰ θρησκευτικὰς παραστάσεις. Ἐπίσης σπουδαῖα καταβάλλοντα προσπάθειαι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀνεκκοδομουμένου ναοῦ τῆς Μητροπόλεως Σίδνεϊ μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Συνεδρίου.

— Μεταξὺ τῆς 13—16 λήξαντος μηνὸς ἐν Οὐτρέχτῃ τῆς Ὀλλανδίας συνεκροτήθη ἡ ἐνδεκάτη Διεθνὴς Συνδιάσκεψις τῶν Παλαιοκαθολικῶν πρὸς συζήτησιν ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, ἀνα ἀπασχολοῦσι τοὺς κύκλους τῶν Παλαιοκαθολικῶν. Μεταξὺ τῶν θεμάτων τούτων τὰ σπουδαιότερα εἶνε : τὰ θρησκευτικὰ ρεύματα ἐν τῷ συγχρόνῳ ρωμαϊκῷ κατολικῷ, ἡ νεωτέρα θεοσοφία και ἡ ἐλευθέρα Κατολικὴ Ἐκκλησία, ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν και ἡ Παλαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, ὁ Κατολικισμὸς και ἡ Παλαιοκαθ. Ἐκκλησία, ἰδιαιτάτα δὲ ἡ στάσις τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τῶν ἐν τῇ παγκοσμίῳ Συνδιάσκεψι τῆς Λωζάννης γενομένων.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κωνσταντίνου Ν. Καλλιμάχου, Πρωτοπρεσβυτέρου. Εἰσαγωγή εἰς τὸν Ἱερὸν Ψαλτῆρα. Ἀλεξάνδρεια 1928. — Μεταξὺ τῶν ἀπαυγασμάτων τῶν περὶ τὸν Ἱερὸν Ψαλτῆρα ἀφνεῶν μελετῶν τοῦ πασιγνώστου παρ' ἡμῖν συγγραφέως τὸ ἔργον τοῦτο κατέχει τὴν μάλλον διακεκριμένην θέσιν ὡς ἐξαντλοῦν κατὰ τὸν ἐπιστημονικώτερον τρόπον πᾶν ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὸ πολύτιμον τοῦτο βιβλίον τῆς Ἀγ. Γραφῆς. Ἡ Εἰσαγωγή διαιρουμένη εἰς τέσσαρα τμήματα, ἐν

μὲν τῷ πρώτῳ πραγματεύεται περὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ Ψαλτῆρος, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου ἐξετάζει τὰ τῆς γλώσσης αὐτοῦ· ἐν τῷ τρίτῳ ἐκθέτει τὴν Θεολογίαν τοῦ Ψαλτῆρος καὶ διὰ τοῦ τετάρτου ἐπισφραγίζει τὴν ὅλην συγγραφήν διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς χρήσεως τοῦ Ψαλτῆρος. Ἐν βραχεὶ σημειώματι δύσκολον εἶνε νὰ παρασχεθῇ ἐμπεριστατωμένη τοῦ περιεχομένου τῆς συγγραφῆς διάπτυξις. Τοῦτο μόνον δυνατόν νὰ προστεθῇ, ὅτι οὐδὲ μία ἀφορώσα εἰς τὸν θαυμασίον Ψαλτήρα λεπτομέρεια ἀφέθη ἀχρησιμοποίητος ἢ πᾶσα δ' ἔκθεσις τοῦ περιεχομένου εἶνε τόσον μεθοδική, ἐξαντλητικὴ τοῦ θέματος καὶ ἄμυ ἀναφυκτικὴ τῆς ψυχῆς, ὥστε τὸ βιβλίον νὰ ἀναγινώσκειται μεθ' ὄσης δὴψης καὶ τὰ ἄλλα τοῦ πατρὸς Καλλινίκου ἔργα.

Οἰκονόμου Νικολάου Μπουγᾶ, Ἡ περιβολὴ καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ κλήρου καὶ αἱ συγχρονιστικαὶ τάσεις αὐτοῦ Καίρον 1928 — Τὸ περιεχόμενον τοῦ τεύχους τούτου ἀποτελεῖ «ἀνθυπόμνημα» τοῦ αἰδ. συγγραφέως, ἱερέως ἐν Ἀσσιούτ τῆς Αἰγύπτου, ὑποβληθέν εἰς τὴν Τελετουργικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ἐν αὐτῷ ὁ σ. πραγματεύεται περὶ τῆς «περιβλήσεως τοῦ κλήρου», περὶ τῶν ἐκ τῶν τάσεων προφάσεων καὶ τῶν ψευδῶν αἰτιολογιῶν τῶν νεωτεριστῶν, περὶ τῆς ἀγαμίας τῶν ἐπισκόπων, περὶ «τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν συγχρονιστικῶν τάσεων καὶ τοῦ δευτέρου γάμου τῶν ἱερέων» καὶ «περὶ τοῦ καθ' ἁγιασμοῦ τοῦ σχήματος». Ὁ σ. προσπαθεῖ νὰ διαφωτίσῃ τὴν κοινὴν γνώμην «θαυρ' ὄλον το ἀσθενὲς τῶν δυνάμεων του» καὶ «στηρίξῃ τὴν λαϊκὴν πεποιθήσιν εἰς τὴν ἐμμονὴν τῶν πατρικῶν παραδόσεων».

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Δημητρίου Δρος Θ. καὶ Φ., Ἀπάντησις εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Πιραμαυθίας καὶ Πάργας κ. Ἀθηναγόρα γενομένην ἐπὶ τοῦ συγγοράματος «Οἱ ἐξακατάκοιλοι ἄρχοντες τῆς ἐν Κωνιπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐν Ἀθήναις 1927» κριτικὴν. Ἀθήναι 1928

ΧΑΙΡΩΝΙΑΙΟΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΙΑΤΩΝΙΣΜΑ

Ἡ Πρωτανεὶα τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου

Δηλοῖ ὅτι ἀποφάσει τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς προκηρύσσεται διαγωνισμὸς ἐκ τοῦ Χαιρωνδαίου κληροδοτήματος ἔχον θέμα τὴν σύνταξιν «πραγματείας περὶ τῆς Ἱστορίας καὶ τῶν μεθόδων τῆς Κατηχητικῆς».

α) Τοῦ διαγωνισμοῦ δικαιούνται νὰ μετέσχωσιν Ἕλληνες Θεολόγοι.

β) Ἡ πραγματεία πρέπει νὰ σύγκειται ἐκ τεσσάρων τοῦλάχιστον τυπογρ. φύλλων σχήματος ὀγδέου.

γ) Τὰ χειρόγραφα αὐτῆς εὐανάγνωστα καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας μόνον ὄψεως τοῦ χάρτου γεγραμμένα δεόν νὰ ἀποσταλῶσι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς μετὰ συνημμένου φακέλλου ἐσφραγισμένου καὶ φέροντος ἔνδον μὲν τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως ἔξωθεν δὲ ρητὸν φερόμενον καὶ ἐπὶ τῆς πρόμετωπίδος τῆς πραγματείας μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1928.

Τὸ ἔπαθλον τῆς ἀρχαιουθησομένης πραγματείας ὀρίσθη εἰς δραχμάς δεκαπεντακισχίλιας, θὰ ἐκτυπωθῇ δ' αὐτὴ εἰς ἀντίτυπα 500 δαπάνῃ τοῦ κληροδοτήματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουνίου 1928 Ὁ Πρωταεὶς

Ν. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πᾶν ἔμβασμα πρὸς τὴν «Ἐκκλησίαν» ὡς καὶ πᾶσα ἐπιστολὴ σχετικὴ πρὸς τὴν διαχείρισιν καὶ τὴν διεκπεραιώσιν δεόν ἐφέξῃς νὰ διευθύνηται μόνον «Πρὸς τὴν Διαχείρισιν τοῦ Περιοδοικοῦ «Ἐκκλησία» Γεν. Ἐκκλ. Ταμείου, Ἀθήνας.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Γνωστὸν ποιεῖται τοῖς ἐνδιαφερομένοις ὅτι τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10 π. μ. ἐνεργηθήσεται ἐν τοῖς γραφείοις ἡμῶν πλειοδοτικὴ δημοπρασία ἐκποιήσεως ἱερῶν ἀμφίων καὶ σκευῶν προερχομένων ἐκ κληρονομίας ἀποβιασάντων Ἀρχιερέων.

Ἀθῆναι τῇ 18 Αὐγούστου 1928:

Ἐν τοῦ Γεν. Ἐκκλ. Ταμείου

ΔΗΜΟΠΡΑΞΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Λεωμῆος Λέσβου προκηρῶσει μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν προμηθείας 1350 μέτρων σιδηροσωλήνων μετὰ περιχοχλίων μήκους 3—4 μέτρων. ἑσωτερικῆς διαμέτρου 1 1/2 Ἴντσας. Ἡ παράδοσις θὰ γείνη εἰς Σκάλαν Καλλονῆς τράνζιτο μετὰ 20ῆμερον ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸν τελευταῖον μειοδότην τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου. Προσφοραὶ γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου ἐ. ἔ. εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βράχου «ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» προκηρῶσει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν διέτους ἐνοικιάσεως ἢ χορτονομῆ τῶν Λειβαδίων Μονῆς 1) Βαθειᾶς, 2) Φρούστας, 3) Πηγαδακίου. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Νεμέᾳ τὴν 26ην τρεχοντ. μην. Αὐγούστου ἐν ἡμέρ. Κυριακῇ καὶ ὥρ. 10—12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμψου Νεμέας κ. Κωνστ. Μετράκου, ἢ τοῦ ἐτέρου Συμψου κ. Ἀθανασίου Τσέλιου.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῶν Ἠνωμένων Μουδρῶν Πωγωνίου προκηρῶσει τὴν 27ῆς βρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 2 ὄ μ. μ. ἐν Παρακαλάμῳ (Πογδόριανῃ) ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Πωγωνίου Δημοπούλου πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν μόνουστοῦς ἐνοικιάσεως τοῦ Γεωμόρου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σωσίνου κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐπὶ τούτῳ διακηρύξεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῶν ὁποίων οἱ βουλομένοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν ἐν τῷ ἐν Δελβινικῷ Γραφείῳ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Στεφανίῳ Ἱερᾶς Μονῆς (ὁ Ἅγιος Δημήτριος) διακηρῶσει ὅτι μὴ δοθεῖσι οὐδεμίᾳ προσφορᾷ ἐπὶ τῆς δημοπρασίας τῆς ἐνεργηθείσης τὴν 22 Ἰουλίου ἐ. ἔ. διὰ τὴν ἐνοικίασιν τῶν ἀγρῶν Καρυᾶς, Μεγάλου Βάταζο κλπ. ἐπαναλαμβάνεται αὐτὴ τὴν 26ην Αὐγούστου ἐ. ἔ. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς καὶ ἡ προηγουμένη ὅρους οὗς δύνανται νὰ λαβῶσι γνῶσιν οἱ βουλομένοι προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Ζαχόλῃ Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου Ἡλίου διακηρύττει ὅτι τῆ 14ῃ Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Δερβενίῳ ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν μονοετοῦς ἐνοικιάσεως τὴν ἐλαιοσυλλογὴν τοῦ ἐν Εὐρωστίῃ ἐλαιῶνος καὶ ἐλαιοτριβείου τῆς Μονῆς ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ζαχόλης Καϊσαντι. Τσουτάνη ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀντιπροσώπου καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς κατὰ τοὺς ὅρους τῆς προκηρῦξεως τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου ὅν ἀντίγραφον εὐρίσκειται εἰς τὸ ἀνω συμβολαιογραφεῖον καὶ τῆς Μονῆς ὅν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πυθαρίου διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ ἐνοικίασις τῆς ἐφετεινῆς ἐσοδείας ἠρτημένου βαλανιδοκάβρου τῆς Μονῆς, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ἐν τοῖς γραφεῖσις τῆς Μονῆς ἀνηρτημένης διακηρῦξεως, ἧς δύνανται οἱ βουλόμενοι νὰ λάβωσι γνῶσιν. Ἡ ὀριστικὴ κατακύρωσις γενήσεται τὴν δεκάτην πέμπτην (15) Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 6 π. μ. ἐν τῷ κατὰ τὴν παραλίαν Ἐρεσοῦ κειμένῳ καφενεῖῳ Λεωνίδα Κλασταδατόπῳ συνήθει τῶν πλειστηριασμιῶν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Συμβολαιογράφου Ἐρεσοῦ καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Εὐβοίᾳ Ἱερᾶς Μονῆς Μαζρομᾶλλης προκηρύττει ὅτι δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 5964 ἐ. ἔ. διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τοῦ δικαίωματος τῆς ρητινοσυλλογῆς τοῦ πευκοδάσους τῆς Μονῆς, κατὰ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, ἧς ἀντίγραφα εἶνε κατατεθειμένα ἐν τῷ Γραφεῖῳ τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ζαχνοῖς τῆ 9 Σεπτεμβρίου 1928 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 τῆς μεσημβρίας ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Γ. Ζωνιάδου καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Χίῳ Ἱ. Μονῆς Μουδῶν διακηρύττει ὅτι κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 7298 ἐγκριτικῆς ἀδείας τοῦ Γ. Β. Ταμείου ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πρὸς ἀνθρακοποιίαν ἢ ἐκρίζωσις μέρους τῆς θαμνώδους ἐκτάσεως τῆς Μονῆς ἧς οἱ ὅροι εἰσὶ κατατεθειμένοι ἐν τῷ Γραφεῖῳ τῆς Μονῆς ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 23ην Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ δημοπρασιῶν Βολισσοῦ, ἐνώπιον τοῦ Ἡγ)λίου καὶ τοῦ Συμβολαιογράφου Βολισσοῦ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Σταγιάδων δηλοποιεῖ δι' ἀνωθεν τῆς ὑπ' ἀριθ. 5340 ἐ. ἔ. διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ ἐκποίησης 25 αἰγῶν γεγρακινῶν, 5 προβατιῶν ὁμοίων καὶ ἐνὸς τράγου ὁδηγοῦ ὁμοίου, τῆς ἄνω Ἱερᾶς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Καλαμπάκᾳ καὶ εἰς τὸν συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπον τὴν 19ην, 26ην Αὐγούστου καὶ 2αν Σεπτεμβρίου 1928, καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐκάστης ἡμέρας ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις τῆς αὐτᾶριθμου διακηρῦξεως, ἧς γνῶσιν δύνανται νὰ λάβωσιν οἱ βουλόμενοι πρὸ πάσης πλειοδοσίας.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν τῇ Μητροπόλει Ἀργολίδος Ἱερᾶς Μονῆς Ταλατίου προκηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τετραετοῦς μισθώσεως αἱ ἐν ταῖς θέσεσι Ψωριάρῃ καὶ Χωράφι Παπᾶ βοσκῆσμοι καὶ καλλιεργήσιμοι ἐκτάσεις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ταλατίου συμφώνως τῇ διακηρῦξει τῶν ὄρων τῇ κατατεθειμένῃ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Μονῆς Ταλατίου, τῆς Κοινότητος Ἡρωχναίου, καὶ τῆς Κοινότητος Γκέρμπεσι. Ἡ δημοπρασία γενήσεται εἰς Ναύπλιον εἰς τὸν συνήθει τόπον τῶν δημοπρασιῶν τῆ 9ῃ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τοῦ 1928 ἔτους ἡμέραν Κυριακὴν ἀρξομένη τῆ 10 π. μ. ὥρα καὶ λήξουσα τῆ 12ῃ τῆς μεσημβρίας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐνώπιον ἀντιπροσώπου ἡμῶν καὶ τοῦ Συμβολαιογράφου Ναυπλίου κ. Ἰωάννου Ν. Τουλακοπούλου. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται δραχμαὶ χίλιαι ἐτησίως.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξενιάς προκηρύττει ὅτι συνεπεία τῶν ὑπ' ἀριθ. 3334 καὶ 3535 ἐ. ἔ. διαταγῶν τοῦ Γεν. Ἐκκλησ. Ταμείου ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τετραετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ ἐν τῇ περιφέρειᾳ Πελασγίας (Γαρδικίου) Α' καὶ Β' τμήμα, Βελεσίου καὶ Σουβάλας κείμενα κτήματα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξενιάς κατὰ τὰ γινωστά αὐτῶν ὄρια καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους αὐτᾶριθμου συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται ἐν τε τῷ γραφεῖῳ τῆς Κοινότητος Γαρδικίου καὶ τῆς Μονῆς Ξενιάς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Πελασγίᾳ (Γαρδικίον) τῆ 26ῃ Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἀπὸ τῆς 10ης μέχρι τῆς 12ης ὥρας τῆς μεσημβρίας ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Φαλάρων κ. Γ. Πολυμεροπούλου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται 1) διὰ τὸ Α' τμήμα Γαρδικίου δρ. 2000 σίτος ὄκ 400 καὶ φακῆς ὄκ. 50. 2) διὰ τὸ Β' τμήμα δραχ. 2000 σίτος ὄκ. 400 καὶ ρεβύθια ὄκ. 50. 3) διὰ τοὺς ἀγροὺς Βελεσίου δραχ. 1800 σίτον ὄκ. 300 καὶ κουκιά ὄκ. 100. 4) διὰ τοὺς ἀγροὺς Σουβάλας δραχ. 1500 σίτον ὄκ. 200 καὶ φακῆς ὄκ. 30. Οἱ συναγωνισθησόμενοι ὀφείλουσι νὰ παρουσιάσωσιν ἀπόδειξιν ὅτι κατέβαλον ἐν δημοσίῳ ταμίῳ ἢ ἐν τῷ Καταστήματι ἢ Ὑποκ)τι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἢ νὰ καταθέσωσι κατὰ τὴν ὥραν τῆς δημοπρασίας εἰς τοὺς διενεργούντας αὐτὴν λόγῳ ἐγγυοδοσίας ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1/5 τοῦ ἐτησίου μισθώματος, ἄλλως εἶνε ἀπαράδεκτοι ὡς ἀπαράδεκτος τυγχάνει καὶ πᾶσα δι' ἀναφορὰς προσφορὰ ἀνευ ἐγγυοδοσίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ

ΠΑΤΡΩΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΣΥΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Διευθυντῆς

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθ. Πανεπιστημίου

Τίμημα ἐτησίας ἐγγραφῆς

Ἐσωτ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3

Γραφεῖα <Ἐκκλησίας>:

Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς Ὁ^ς Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοῖνικες» Ὁδὸς Σταδίου 44 Ἀθῆναι